

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 22.11.2022 г.
COM(2022) 668 final

2022/0393 (NLE)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

**за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите и
икономиката от прекомерно високи цени**

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите и икономиката от прекомерно високи цени

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

С предложението се създава временен и добре насочен регулаторен инструмент за справяне с появата на екстремни пикове на цените, причинени от недостатъци в механизмите за ценообразуване на пазарите на газ на едро, като по този начин се предотвратяват значителни щети за икономиката на Съюза.

а) кризата в Украйна, водеща до безпрецедентни покачвания на цените и сериозна вреда за икономиката;

Необоснованата военна агресия на Русия срещу Украйна и използването на енергията като оръжие предизвикаха безпрецедентна енергийна криза, която засегна в особена степен Съюза. Това причини рязко покачване на цените на енергията, което доведе до инфлация и застраши сигурността на енергийните ни доставки. Русия предприе умишлени прекъсвания и манипулиране на доставките, които засягат европейските цени на природния газ и равновесието при ценообразуването на енергийните пазари. С решението на Русия за спиране на доставките по газопровода „Северен поток 1“ и за прекъсване на доставките за няколко държави — членки на ЕС, саботаж на газопроводите „Северен поток 1“ и „Северен поток 2“, както и необходимостта от бързо намиране на нови източници и маршрути на доставки, кризата навлезе в нов етап. ЕС пое ангажимент за постепенно и напълно премахване на зависимостта си от руски изкопаеми горива, както е посочено в съобщението на Комисията от 18 май 2022 г., озаглавено „План REPowerEU“, чрез намаляване на търсенето, ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници и замяна на руския газ с алтернативни доставки от надеждни партньори чрез енергийната платформа. Делът на Русия във вноса на газ, транспортиран по газопроводи, от общия внос на газ в ЕС вече намаля от 41 % през септември 2021 г. на 9 % през септември 2022 г.

Въпреки че пазарите вече реагираха със значително увеличение на цените на газа от началото на руската агресия спрямо Украйна, цените на природния газ отбелязаха безпрецедентни пикове, като достигаха рекордни равнища през цялата втора половина на август 2022 г. Докато цените през предходното десетилетие бяха в диапазона между 5 EUR/MWh и 35 EUR/MWh, европейските цени на природния газ достигнаха равнища с 1000 % по-високи от наблюдаваните преди това в Съюза средни цени. Цената на газовите фючърси на нидерландския пазар TTF (тримесечни продукти), търгувани на борсата ICE Endex¹, достигна 350 EUR/MWh, а цената на газа на пазара TTF за ден напред, търгуван на EEX, достигна 316 EUR/MWh, без значителни промени в

¹ Ценова разлика или „сред“, измерена въз основа на предоставената от EEX „spot цена по EGS1 на пазара TTF“, минус средната стойност на spot цените за ВПГ в Северозападната и Югозападната част на ЕС по оценка на Platts/S&P Global.

търгуваните обеми. Цените за месец напред надхвърлиха значително 200 EUR/MWh и на 26 август 2022 г. достигнаха върхова стойност от почти 314 EUR/MWh. В продължение на две последователни седмици — от 18 август до 31 август 2022 г. — цената за месец напред остана над 225 EUR/MWh. Най-високите равнища на цените бяха достигнати в продължение на една седмица — 5 последователни дни на търговия — от 22 до 26 август 2022 г., когато цените бяха много близо до 265 EUR/MWh или надвишаваха тази стойност. През периода от 22 до 31 август 2022 г. разликата между спот цените на пазара TTF и тези на втечнения природен газ (ВПГ)² надвишаваше 57 EUR/MWh. През последните три дни на седмицата от 22 до 26 август 2022 г. спредът между спот цените на пазара TTF и референтните цени на ВПГ бе над 58 EUR/MWh. Това бе безпрецедентно прекъсване на връзката между цените на пазара TTF и цените на ВПГ, отразяващи цените на световния пазар. След като достигнаха екстремни равнища през август 2022 г., цените спаднаха под 220 EUR/MWh през следващите седмици и оттогава все още не са надхвърляли това равнище.

Този екстреман скок на цените в продължение на почти две седмици бе изключително вреден за европейската икономика. Газът се използва широко в много сектори от икономиката на ЕС — от МСП до големите промишлени отрасли, и по-специално тези с високо потребление на газ, като например производството на керамика, стъкло, торове, целулоза, хартия и химикали. Много високите цени на природния газ на равнищата от около 350 EUR/MWh, наблюдавани през август, имат значително отрицателно въздействие върху икономиката на Съюза дори и за кратък период от време; те оказват верижен ефект върху цените на електроенергията и увеличават общата инфлация. Скоковете на цените водят до осезаеми щети и рискове за потребителите и доставчиците на енергия, както и за сигурността на доставките на пазарите на газ и електроенергия. Клиентите бяха изложени изцяло на екстремните пикове на цените, причинени от недостиг на капацитет в определени региони. При максимален капацитет допълнителните увеличения на цените не биха могли да доведат до допълнително предлагане на газ. Агресията на Русия срещу Украйна продължава да оказва отрицателно въздействие върху цялата икономика на Съюза, като я тласка към по-нисък растеж и по-висока инфлация в сравнение с прогнозата на Комисията от пролетта³. Средната годишна инфлация се очаква да достигне своя връх при рекордно високи стойности през 2022 г. — 7,6 % в еврозоната и 8,3 % в ЕС, преди да намалее през 2023 г. съответно до 4,0 % и 4,6 %. В „(междинната) икономическа прогноза на Съюза от лятото на 2022 г.“ се предвижда, че икономиката на Съюза ще нарасне едва с 2,7 % през 2022 г. и с 1,5 % през 2023 г. В еврозоната растежът се очаква да бъде 2,6 % през 2022 г., като през 2023 г. ще се забави до 1,4 %, а в някои държави се очаква рецесия.

Предвид настоящите ниски равнища на руските потоци на природен газ към Европа, които вече са намалели до 9 % от общия внос на газ, транспортиран по газопроводи в ЕС, и перспективата, че те няма да достигнат равнищата отпреди войната, положението на газовите и финансовите пазари в ЕС продължава да бъде затруднено. Безпрецедентната промяна на маршрутите за доставка и пренос на газ, съчетана с инструменти за формиране на пазара и цените, които не са адаптирани към ситуация на

² Ценова разлика или „спред“, измерена въз основа на предоставената от EEX „спот цена по EGSI на пазара TTF“, минус средната стойност на спот цените за ВПГ в Северозападната и Югозападната част на ЕС по оценка на Platts/S&P Global.

³ [Икономическа прогноза от лятото на 2022 г.: Войната на Русия влошава перспективите, \(https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_22_4511\).](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/ip_22_4511)

сътресения в доставките, излага европейските потребители и предприятия на очевиден риск от допълнителни потенциални епизодични случаи на вредни за икономиката скокове на цените на газа. Непредвидими събития като аварии или саботажът на газопроводи, които нарушават доставките на газ за Европа или увеличават драстично търсенето, могат да застрашат сигурността на доставките. Напрежението и нервността на пазара, предизвикани от страха от възникване на ситуации на внезапен недостиг, вероятно ще продължат и след зимата и през следващата година, тъй като адаптирането към сътресенията в доставките и установяването на нови отношения и инфраструктура за доставки се очаква да отнеме най-малко една година.

б) промени във връзка с пазара TTF и в контекста на пазара — промяна на значимостта на референтните показатели за цените;

Система за ценообразуване

Пазарът на газ Title Transfer Facility (TTF) е „център“⁴ или „виртуална търговска точка“ на т.нар. входно-изходна система, където ползвателите на мрежата могат да прехвърлят газ помежду си. Центърът обикновено се експлоатира от оператор на преносна система или друг субект, определен от държавата членка, който обработва заявки за прехвърляне на собственост върху газа между ползвателите на мрежата.

Редица продукти могат да се търгуват в такива центрове, включително виртуално или физически (като се изисква газът да бъде доставен в определена физическа точка)⁵. Центровете имат важна функция за стабилността на системата за природен газ, тъй като дават възможност за пренос на газ между участниците на пазара и следователно са в основата на пазара на газ. В Европа съществуват различни газови центрове, като основните от тях са нидерландският TTF (NL), германският „Trading Hub Europe“ (THE), френската точка за обмен на газ — Север (PEG Nord), белгийските Zeebrugge (Beach) и ZTP, австрийската виртуална търговска точка (VTP), италианската „Punto di Scambio Virtuale“ (PSV), чешката виртуална търговска точка (VTP), испанската виртуална точка за балансиране (Punto Virtual de Balance — PVB) и британската национална точка за балансиране (National Balancing Point — NBP).

Специфично значение на цената на фючърсите на пазара TTF за системата на ЕС за ценообразуване

Търговията в центровете може да се извършва или извънборсово (OTC), или чрез борси, като центърът е мястото на доставка за обмен на газ между портфейлите. Най-ликвидният продукт, който е свързан с пазара TTF, са нидерландските „газови фючърси на пазара TTF“ за доставка в рамките на месеца, търгувани на борсата „ICE Endex“, докато на т.нар. „spot пазар“, т.е. на пазара за продукти с продължителност от един ден или по-малко, най-ликвидният пазар е Европейската енергийна борса (European Energy Exchange — EEX).

Пазарът TTF е виртуална търговска точка, която работи както със spot договори, така и с фючърсни договори. Свързаните с пазара TTF продукти (т.е. договори с пазара TTF като място за доставка) се предлагат на борсите и обикновено варират от краткосрочни продукти (например в рамките на деня, за ден напред, за седмица напред) до продукти с

---

⁴ Центърът представлява виртуална търговска точка на входно-изходна система, в която ползвателите на мрежата могат да прехвърлят газ помежду си, който най-често се експлоатира от оператора на преносната система (или от друг определен субект).

⁵ Рамкови насоки на ACER (2011 г.) за балансиране на газовите преносни системи.

хоризонт на доставка няколко години напред. В този контекст могат да бъдат разграничени различни пазари:

Спот пазарите (в рамките на деня и за ден напред) са мястото, където операторите на преносни системи физически поддържат баланса в мрежата, което е от решаващо значение за гарантиране на сигурността на доставките. Това е и мястото за сделките с физическо доставяне, при които участниците на пазара ще балансират своите газови портфейли в отговор на промени в търсенето и предлагането, например в резултат на метеорологични условия или претоварване. Като се имат предвид рисковете за сигурността на доставките и балансирането на пазарите в рамките на деня, тези пазари не са предмет на настоящото предложение.

Пазарите на деривати, по-специално с договори за бъдеща доставка на газ (например за месец напред или за по-дълъг период), са от съществено значение, за да могат газовите дружества да хеджират финансовите си рискове при закупуване на газ на нестабилни пазари. По-стабилните дългосрочни цени на дериватите също така предоставят ценови сигнали за надеждна среда за инфраструктурни инвестиции. Интервенциите на пазарите на деривати и фючърси също биха могли да окажат въздействие върху финансовата стабилност.

Агенциите за докладване на цените (АДЦ) проследяват дейността на пазарите за ден напред и публикуват индекси, включително свързани с пазара TTF, които обикновено се използват като референтна стойност в договорите. Референтните цени за месец напред на пазара TTF са тези, които често се използват в договорите. На свой ред свързаните с пазара TTF индекси, които са свързани със спот цената на пазара TTF или с фючърсни договори, могат да се използват във формулите на цените, съдържащи се в дългосрочните договори. Това има отношение главно към факта, че през последните години пазарът TTF се възприема като най-надеждният показател за цените на газа на равнището на ЕС, дори и извън границите на региона, обслужван от центъра TTF.

Т.нар. „клирингови къщи“ обикновено управляват рисковете от контрагента на борсите, тъй като сделките се извършват без познаване на контрагента.

Пазарът TTF е най-ликвидният газов център в ЕС и е широко използван референтен показател за европейските цени на газа, като служи като основен инструмент за търговия и управление на риска при търговията с газ в Европа. Индексите на пазара TTF се използват през последните години в Европа като показател за европейските цени на природния газ. Това се дължи на специфичното географско местоположение на центъра, който получава природен газ от няколко източника, включително местно произведен газ от полето „Groningen“, норвежки газ, ВПГ, както и значителни обеми от Русия. Понастоящем последните трябва да бъдат заменени с други доставчици от трети държави. В минали периоди участниците на пазара са използвали пазара TTF като референтен показател за цената на природния газ за цяла Европа, като тя е считана за представителна за целия пазар. Според пазарните данни през първите 8 месеца на 2022 г. на центъра TTF са се падали около 80 % от търгувания и в Европейския съюз, и в Обединеното кралство природен газ (същият е делът през 2021 г. през този период). Според пазарните оценки делът на борсовата търговия в рамките на пазара TTF се е увеличил до 70 % през първите 8 месеца на 2022 г. ICE ENDEX и ECC B.V. са операторите на газови борси за нидерландския пазар на газ.

Доказателства за неправилно функциониране на ценообразуването, което допринася за прекомерни покачвания на цените

Непровокираната агресия на Русия срещу Украйна и използването на енергията като оръжие от страна на Русия оказват дълбоко структурно въздействие върху пазарите на природен газ в Европа, като променят из основи произхода на доставките в Европа и посоките на газовите потоци в рамките на ЕС.

Поради прекъсванията на доставките от Русия делът на руския газ, транспортиран по газопроводи, от общия внос по газопроводи в ЕС спадна от 40 % на 9 % през тази година. Инфраструктурата, нужна за посрещане на необходимите потоци от други източници, все още не е налична. Понастоящем се работи по няколко участъка с недостатъчен капацитет в инфраструктурата по отношение както на газа, транспортиран по тръбопроводи, така и на ВПГ, с цел адаптиране към новата пазарна действителност в съответствие с плана REPowerEU.

В ситуация на сътресения в доставките и установяване на нови маршрути за доставка фактът, че газовата система на Северозападна Европа се характеризира със значителни инфраструктурни ограничения както по отношение на преноса по газопроводи (запад-изток), така и по отношение на капацитета за регазификация на ВПГ, се превръща в проблем за механизма за ценообразуване за останалата част на Европа. Тези ограничения отчасти са причина за общото увеличение на цените на газа от началото на кризата. Инфраструктурните затруднения в региона са една от причините, които обясняват увеличаването на разликата между цената на фючърсите на пазара TTF и цените на ВПГ на световния пазар през лятото. Въпреки че цената на фючърсите на пазара TTF винаги е била добър и надежден показател за цените на газа в много региони на Европа в миналото, тя стана по-малко значима и надеждна като референтен показател за цените в някои региони — по-специално в онези държави, които имат по-лесен достъп до ВПГ и други източници на газ в сравнение с държавите без голям достъп до ВПГ и в които недостигът на капацитет възпрепятства допълнителните доставки.

Ясен показател за неправилното функциониране на механизма за ценообразуване, който оказва въздействие върху целия европейски пазар, е, че от април 2022 г. цената на фючърсите на пазара TTF се отдалечи от тази на други регионални центрове в Европа, както и от оценките на цените, извършвани за вноса на ВПГ от професионални доставчици на индекси („агенции за докладване на цените“). При нормални обстоятелства, какъвто бе случаят през последното десетилетие, когато пазарът TTF се превърна в най-използваният показател за цената на природния газ в Европа, средът между TTF и ВПГ бе по-малък и дори отрицателен. Необичайният спред между пазара TTF и други регионални центрове, наблюдаван през август 2022 г., е ясен признак, че пазарът TTF може да не е добър показател за пазарната ситуация извън Северозападна Европа, като това води до високи цени, несъответстващи на базовите условия на пазара в целия ЕС. Поради това с Регламент [XXXX/2022] бе създаден нов, по-надежден референтен показател за ВПГ на равнището на Съюза, който да бъде изготвен от ACER до 1.3.2023 г. По време на епизодични случаи на недостиг на пазара в Северозападна Европа други регионални пазари извън Северозападна Европа са засегнати неоснователно от индексацията на договорите към пазара TTF.

Инфраструктурните затруднения доведоха до значителни и безпрецедентни разлики в цените между пазара TTF, националните газоразпределителни центрове и цените на ВПГ. Докато инфраструктурните затруднения в Северозападна Европа не бъдат отстранени, те ще оказват въздействие върху ценообразуването и ще продължат да

имат силен и непропорционален ефект върху пазарите на природен газ и икономиката в Европа. След като потоците по газопроводите и терминалите за ВПГ са достигнали максималния си капацитет, което гарантира сигурността на доставките, всяко допълнително увеличение на цените над определен спред със световните цени на газа, което е необходимо за привличане на товари с ВПГ към континента, не привлича нови количества газ, а е резултат от инфраструктурни затруднения. Тази ситуация може да се използва от търговците и енергийните дружества за повишаване на цените, което има вредно въздействие в целия Съюз.

Това доведе до ситуации като през последните две седмици на август 2022 г., при които цените на природния газ достигнаха рекордни равнища над 300 EUR/MWh, а цената в континенталните центрове като пазара TTF се увеличи със 70 EUR/MWh над цената на ВПГ (т.е. цената на пазара TTF бе с до 25 % по-висока от цената на ВПГ (както е видно от средната стойност на спот индекса за ВПГ за Северозападна и Югозападна Европа). В такива ситуации може да се твърди, че индексът на пазара TTF вече не предоставя подходящ показател за цените в Европа.

Като се има предвид ролята на пазара TTF като показател за договорите в цяла Европа, това доведе до положение европейските клиенти, които не се намират в Централна и Източна Европа, да плащат по-висока цена, въпреки че природният газ на световните пазари е бил значително по-евтин. В тази ситуация екстремното покачване на цените на пазара TTF, предизвикано главно от вътрешен недостиг на капацитет в Централна Европа, вече не е представително за много европейски клиенти и се възприема като прекомерно и не отразяващо равновесието на пазара.

Спредът между пазара TTF и други регионални центрове през август показва защо пазарът TTF може вече да не е добър показател за пазарната ситуация извън Северозападна Европа (СЗЕ), когато пазарите са изправени пред инфраструктурни ограничения. По време на епизодични случаи на недостиг на пазара на СЗЕ други регионални пазари извън СЗЕ (при наличието на по-благоприятни пазарни условия) биха били неоснователно засегнати от индексацията на договорите към пазара TTF.

Очаква се това положение да продължи и през цялата 2023 г. В дългосрочен план значителните инвестиции в газови междусистемни връзки и терминали за ВПГ ще премахнат разликите в цените на газа в регионалните центрове. Инвестициите в производството на електроенергия от възобновяеми източници и с ниски въглеродни емисии ще доведат до трайно отделяне на въздействието на цените на газа върху цените на електроенергията и ще намалят натиска върху цените на газа в ситуации на недостиг. По-специално се очаква новата инфраструктура за ВПГ, която ще започне да функционира по-късно тази година или през първите месеци на 2023 г., да смекчи настоящите проблеми. Това очакване за намаляване на спреда между пазара TTF и други центрове на ЕС е свързано с предвиденото разгръщане на инфраструктура за ВПГ, като например плаващи инсталации за съхранение и регазификация (ПИСР), което следва да намали участъците с недостатъчен капацитет в северозападната част на ЕС. Поради тази причина е обоснована единствено временна намеса.

Поне през следващата година обаче съществува спешна необходимост от коригиране на временното въздействие на затрудненията поради претоварвания в определени части на ЕС поради голямата структурна промяна, засягаща историческия баланс при замаяната на произхода на 40 % от природния газ, постъпващ в Европа, при обстоятелства, при които цените на пазара TTF може да не представляват условията за предлагането и търсенето на газ в световен мащаб. Пазарните инструменти, използвани на европейските пазари, не бяха адаптирани и разработени за справяне с настоящата

пазарна ситуация, която се характеризира с голямо сътресение в доставките и е предизвикана от използването на енергията като оръжие от страна на Русия, като в резултат на това ЕС плаща по-скъпо за своя газ. По подобен начин структурата на европейския пазар на електроенергия не беше подготвена за такава кризисна ситуация, като изключително високите цени на газа доведоха до високи цени на електроенергията и до безпрецедентни приходи за подпределни производствени технологии. След приемането на 6 октомври 2022 г. на Регламента на Съвета относно спешна намеса за справяне с високите цени на енергията, Комисията понастоящем работи по предложение за структурно отделяне на цените на електроенергията, което ще бъде представено през първото тримесечие на 2023 г.

II. ЦЕЛИ НА НАСТОЯЩОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Наличието на необичайно високи цени на пазара TTF и тяхното отражение върху общото равнище на цените на природния газ в Европа доведоха до многобройни призови на политическо равнище за спешна и временна намеса.

На 5 октомври 2022 г. в своята резолюция относно „Действията на ЕС в отговор на увеличаването на цените на енергията в Европа“ Европейският парламент призова за „предприемане на мерки по отношение на функционирането на TTF“ и счете, че „тези мерки могат да включват прилагането на механизъм за спиране на търговията на TTF в случай на прекомерни колебания на цените и ценови диапазони“.

На неофициалната среща на министрите на енергетиката на 12 октомври от Комисията бе поискано да предложи мерки за координиране на усилията за солидарност, гарантиране на енергийните доставки, стабилизиране на равнищата на цените и подкрепа на домакинствата и предприятията, изправени пред високи цени на енергията. С предложението си от октомври Комисията има за цел да се справя със ситуации на прекомерни цени на природния газ, като предложи мярка на Съвета за определяне на максимална динамична цена, на която сделките с природен газ могат да се извършват на спот пазарите на TTF при определени условия.

За да се гарантира, че няма отрицателно въздействие, мярката следва да позволява извънборсови сделки с газ, да не засяга сигурността на доставките на газ в ЕС и потоците в рамките на ЕС, да не води до увеличаване на потреблението на газ и да не засяга стабилността и правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати.

В заключенията на Европейския съвет от 20 и 21 октомври 2022 г. се призовава за спешно представяне на конкретни решения относно някои допълнителни мерки, включително за „временен динамичен ценови коридор за сделките с природен газ с цел незабавно ограничаване на епизодични случаи на прекомерно високи цени на газа“, след оценка на въздействието на този механизъм върху съществуващите договори и като се вземат предвид различните енергийни миксове и националните обстоятелства.

Основната цел на механизма за корекция на пазара, предложен в настоящия регламент, е да се предотвратят епизодични случаи на изключително високи цени на газа, които могат отчасти да се дължат на неефективността на механизмите за ценообразуване. Основната цел не е намеса по отношение на цените, реално отразяващи търсенето и предлагането. Причината за това е, че ценовите сигнали са важни за привличането на доставки на природен газ от трети държави, от които ЕС се нуждае, за да запази сигурността на доставките и икономическия просперитет.

III. ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Предлаганият механизъм за корекция на пазара се основава на членове 23 и 24 от предложението на Комисията от 18 октомври 2022 г. за регламент на Съвета за

укрепване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, трансграничния обмен на газ и надеждни референтни показатели за цените („предложението от октомври“).

Въз основа на заключенията на Европейския съвет от 21 октомври 2022 г.⁶ и предпазните мерки в член 23, параграф 2 от предложението от октомври⁷ механизмът за корекция на пазара е разработен така, че да отговаря на два основни критерия:

- i) действа като ефективен инструмент срещу епизодични случаи на извънредно високи цени на газа; и
- ii) се задейства само ако цените достигнат изключително високи равнища (в сравнение с цените на ВПП), за да се избегнат значителни смущения на пазара и прекъсвания в договорите за доставки, които евентуално биха могли да доведат до сериозни рискове за сигурността на доставките.

Събития от минали периоди, като например изключителното покачване на цените през август 2022 г., могат да предоставят насоки за определяне на равнищата на цените, при които може да бъде задействан механизъм за корекция на пазара.

Предложеният механизъм се състои основно от предпазен таван за цената на дериватите за месец напред на пазара TTF („цената на пазара TTF“), която играе ключова роля като референтна цена на европейския пазар на газ на едро. Таванът се задейства, ако базовата цена на пазара TTF достигне предварително определено равнище и ако покачването на цените не съответства на подобно повишение на равнището на световния пазар, отразено чрез цената за ден напред според оценките за цената на ВПП на „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)“ и „Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)“, публикувани от S&P Global Inc., Ню Йорк.

За да се гарантира незабавен ефект, се предлага стойностите за задействане на механизма да бъдат определени предварително, за да се избегнат продължителни процедури за вземане на решения, които биха могли значително да забавят задействането му, както и желаният ефект на намаляване на цените. След като бъдат изпълнени условията за неговото задействане, механизмът за корекция на пазара следва да се прилага автоматично.

Предпазният таван за фючърсите на пазара TTF е внимателно разработен така, че да не засяга ценообразуването на другите регионални пазари на газ. Това е следствие от факта, че ценовите сигнали на тези други пазари са по-малко засегнати от настоящите

---

⁶ Вж. съображение 18 от Заключенията от 20 —21.10.2022 г.:

„Европейският съвет призовава Съвета и Комисията спешно да представят конкретни решения по следните допълнителни мерки, както и по предложенията на Комисията, след като направят оценка на тяхното въздействие, по-конкретно върху съществуващите договори, включително неповлияването на дългосрочните договори, и вземат предвид различните енергийни миксове и национални обстоятелства: (...)“

в) временен динамичен ценови коридор за сделките с природен газ с цел незабавно ограничаване на епизодични случаи на прекомерно високи цени на газа, като се отчитат гаранциите, посочени в член 23, параграф 2 от проекта за регламент на Съвета, предложен на 18 октомври 2022 г.;“.

⁷ В член 23, параграф 2 от предложението от октомври се предвижда, че бъдещият механизъм за корекция на пазара трябва да е в съответствие със следните предпазни мерки: не засяга извънборсовите сделки с газ, не застрашава сигурността на доставките на газ в Съюза, зависи от напредъка, постигнат при изпълнението на целта за икономии на газ, не води до общо увеличение на потреблението на газ, разработен е така, че да не възпрепятства пазарните потоци на газ в рамките на ЕС, не засяга стабилността и правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати, взема предвид цените на пазара на газ на различните организирани пазари в Съюза.

затруднения, свързани с регазификацията и преноса, които са характерни за нидерландския газов център и съответно за пазара TTF.

Целта на инструмента е да се намалят случаите на прекомерно високи цени, но да не се променя структурно равнището на цените. Събитията през август 2022 г. могат да послужат като референтен показател за определяне на равнището на намесата.

Наличните данни показват, че през периода от 22 до 31 август разликата между спот цените за месец напред на пазара TTF и цените на ВПП е била над 57 EUR/MWh. Цените при най-кратък срок за изпълнение достигнаха равнища над 300 EUR. Целта на механизма за корекция на пазара следва да бъде цените да не достигнат необичайното равнище от миналия август.

Таванът е разработен с цел да се задейства само при изключителни обстоятелства, за да се реагира на потенциално краткотрайни епизодични случаи на наистина прекомерни цени, така че да не се увеличава потреблението на природен газ. В действителност, когато цените са „прекомерни“, еластичността на търсенето се очаква да бъде много ниска и избегнатите чрез тавана краткотрайни допълнителни увеличения на цените не се очаква да доведат до значително намаляване на потреблението. Накрая, механизмът няма за цел да се постигне структурно намаление на цените, тъй като ако то бъде прехвърлено на крайните потребители, може да доведе до по-голямо потребление на газ.

Предпазният таван ще се прилага само за един фючърсен продукт (продукти за месец напред на пазара TTF). Дори когато се задейства предпазният таван, участниците на пазара ще продължат да могат да си набавят газ по спот цена, макар и посредством деривати с по-дълъг матуритет и извънборсови сделки, които не са пряко засегнати от механизма. Поради това не може да се очаква задействането на механизма да доведе до „въвеждане на режим на ограничения“ по отношение на газа или до проблеми със сигурността на доставките.

Механизмът за корекция на пазара включва ефективни предпазни мерки, като например високи тавани за намеса и внимателен мониторинг, които позволяват да бъде преустановено неговото действие, в случай че той оказва отрицателно въздействие върху сигурността на доставките.

С оглед на евентуални промени в пазарната ситуация и за да може да се реагира на евентуални нежелани отрицателни последици от ограничаването на цените, в предложението са включени ефективни предпазни мерки, за да се гарантира, че действието на механизма може да бъде преустановено по всяко време, ако доведе до сериозни смущения на пазара или до очевиден риск от такива смущения, засягащи сигурността на доставките и потоците в рамките на ЕС. Предпазният таван ще бъде автоматично дезактивиран, ако ежедневният преглед покаже, че условията за неговото задействане вече не са налице. При оценката на въздействието на механизма следва да се вземе предвид също така съответствието с целите на ЕС за намаляване на търсенето.

IV. СЪГЛАСУВАНОСТ С ДЕЙСТВАЩИТЕ РАЗПОРЕДБИ В ТАЗИ ОБЛАСТ НА ПОЛИТИКАТА

На 23 март 2022 г. Европейската комисия представи съобщение, озаглавено „Сигурност на доставките и достъпни цени на енергията: варианти за незабавни мерки и подготовка за следващата зима“ (COM(2022) 138 final), в което се излага целта за гарантиране на доставките на газ на разумна цена през следващата зима и след това. В съобщението се посочва, че определянето на горна граница за цената на газа или модулирането ѝ чрез регулаторни средства е вариант, който може да бъде разгледан с цел смекчаване на

рязкото покачване на цените на енергията. През октомври 2022 г., в контекста на ескалираща криза, Европейската комисия публикува съобщение, в което отново потвърждава необходимостта от предприемане на целенасочени и координирани мерки по отношение на високите цени на енергията. В своето съобщение Комисията предложи да се въведе механизъм за ограничаване на цените чрез основната европейска борса за газ — пазарът TTF, който да бъде задействан при необходимост. Настоящото предложение за механизъм за корекция на пазара за смекчаване на въздействието на изключително високите цени на газа, допълва мерките, изложени от Комисията в нейните съобщения.

Целите и принципите на Регламент (ЕС) 2017/1938 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2017 г. относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ не са застрашени от настоящото предложение. С предложението се гарантира, че в случай на извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза механизъмът за корекция на пазара няма да ограничава необосновано потока на газ в рамките на вътрешния пазар, което би застрашило сигурността на доставките на газ в Съюза.

Настоящото предложение е част от група от мерки за справяне с настоящата енергийна криза, които Съветът прие през последните месеци.

По-специално настоящото предложение е тясно свързано с Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета и е в съответствие с неговите цели. С него по-специално се гарантира, че Комисията може да преустанови действието на механизма за корекция на пазара, ако той оказва отрицателно въздействие върху напредъка, постигнат при изпълнението на целта за намаляване на потреблението на газ в съответствие с член 3 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета, или ако това води до общо увеличение на потреблението на газ, въз основа на данните за потреблението на газ и намаляването на търсенето, получени от държавите членки в съответствие с член 8 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета.

Освен това редовният и ефективен мониторинг и докладване са от съществено значение за оценката на напредъка, постигнат от държавите членки при прилагането на доброволните и задължителните мерки за намаляване на търсенето. За тази цел и в допълнение към мерките за мониторинг и докладване, предвидени в Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета, най-късно две седмици след извършване на събитие за корекция на пазара държавите членки трябва да уведомят Комисията за мерките, които са предприели за намаляване на потреблението на газ и електроенергия в отговор на събитието за корекция на пазара, освен ако Комисията не е приела решение за преустановяване на действието. Намаляването на търсенето в Съюза е израз на принципа на солидарност, залегнал в Договора.

За да се гарантира, че извършването на събитие за корекция на пазара не обезсмисля стимула за намаляване на търсенето, задействането на събитието за корекция на пазара следва да бъде последвано от предложение на Комисията за удължаване на срока на предвидените в Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета цели за намаляване на търсенето след 31 март 2023 г.

Държавите членки следва да имат право да избират подходящи мерки за постигане на намаляването на търсенето. Когато определят подходящи мерки за намаляване на търсенето, държавите членки следва да вземат под внимание използването на мерките,

посочени от Комисията в съобщението ѝ от 20 юли 2022 г., озаглавено „Да пестим газ за безпроблемна зима“.

Освен това с настоящото предложение се допълват целите за въвеждане на механизъм за управление на нестабилността в рамките на деня с цел справяне с краткосрочната нестабилност на пазара, както е посочено в член 15 от предложението от октомври, и на ACER се възлага задачата да изготви и публикува дневен референтен показател за ВПГ с цел подобряване на представителността на индексите, както е посочено в член 18 от предложението от октомври. Докато в предложението от октомври се предвижда инструмент за ограничаване на екстремните промени в рамките на кратък период от време (механизъм за прекъсване), но това не е достатъчно за справяне с проблемите, както стана ясно през август 2022 г., с настоящото предложение се допълва предложението от октомври в това отношение.

Също така настоящото предложение е в съответствие с целите на Европейския зелен пакт, по-специално с гарантирането на сигурни и достъпни енергийни доставки за ЕС чрез осигуряване на механизъм, който ще смекчи последиците от изключително високите цени на газа за потребителите в ЕС и неговите държави членки, като същевременно е разработен така, че да не води до структурно намаление на цените, тъй като ако то бъде прехвърлено на крайните потребители, може да доведе до по-голямо потребление на газ.

V. СЪГЛАСУВАНОСТ С ДРУГИ ПОЛИТИКИ НА СЪЮЗА

Предложението е съвместимо с други политики на Съюза, по-специално с правилата относно политиката за вътрешния пазар, включително във връзка с правилата за конкуренция и правилата относно финансовите пазари. По-специално той допълва Регламента за европейската пазарна инфраструктура (РЕПИ), който има за цел намаляване на системния риск, повишаване на прозрачността на извънборсовия пазар и запазване на финансовата стабилност, а така също и Финансовия регламент (например ДПФИ II), който изисква създаването на набор от механизми от страна на регулираните пазари, за да се ограничи значителната нестабилност на финансовите пазари и да се предотвратят погрешни търговски модели. С предложението не се засягат необосновано принципите на конкурентното право. По-специално механизмът за корекция на пазара е разработен така, че да ограничава намесата до ситуации на прекомерни цени, при които индексът на пазара TTF вече не предоставя подходящ показател за цените, който да отразява точно динамиката на пазара в Европа.

IV. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

1. Правно основание

Правното основание на настоящия временен инструмент е член 122, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Мерките в съответствие с член 122, параграф 1 от ДФЕС е необходимо да бъдат в отговор на извънредна ситуация или при извънредни обстоятелства, водещи до сериозни затруднения в икономическото положение на държавите членки, по-специално при възникване на сериозни затруднения с доставките на енергия, които не могат да бъдат преодолени с обикновени мерки. Освен това мерките трябва да се предприемат в дух на солидарност и да са строго ограничени във времето.

Настоящото предложение, подобно на предишните временни кризисни мерки, приети от Съвета през последните месеци, е насочено към преодоляване на тежка икономическа криза, която е резултат, наред с другото, от трудности при доставките на енергия. Механизмът за корекция на пазара е с временен характер.

2. Солидарност

След руската агресия срещу Украйна цените на газа достигнаха непредвидени равнища, като имаха екстремни покачвания, по-специално през август 2022 г. Нестабилността на пазарите на газ, невиджаните досега увеличения на цените на газа и техните извънредни покачвания оказаха различно въздействие върху отделните държави членки. Всички държави членки обаче са загрижени за непреките последици от покачванията на цените, като например повишаването на цените на енергията и инфлацията.

Що се отнася до дефицитите в системата за ценообразуване, те играят различна роля в отделните държави членки, като увеличенията на цените са по-отчетливи в някои държави членки (например държавите членки от Централна Европа), отколкото в други държави членки (например държавите членки в периферията или с други възможности за доставки). За да се избегнат фрагментарни действия, които биха могли да доведат до разделение на интегрирания пазар на газ в ЕС, са необходими общи действия в дух на солидарност. От решаващо значение е сигурността на доставките в Съюза да бъде гарантирана.

Освен това общите предпазни мерки, които може да са по-необходими в държавите членки без алтернативи за доставка, отколкото в държавите членки с повече алтернативи, гарантират прилагането на координиран подход като израз на енергийната солидарност, която наскоро беше утвърдена като основен принцип на правото на ЕС⁸.

Всъщност макар финансовите рискове и ползи да са много различни за отделните държави членки, механизмът за корекция на пазара представлява компромис в дух на солидарност, при който всички държави членки се съгласяват да допринесат за корекцията на пазара и да приемат едни и същи ограничения при ценообразуването, въпреки че равнището на неправилно функциониране на механизма за ценообразуване и финансовите отражения на цените на пазара TTF върху икономиката да се различават в отделните държави членки.

Следователно механизмът за корекция на пазара би укрепил солидарността в Съюза за избягване на прекомерни цени, които са неприемливи дори за кратки периоди от време за много държави членки. Предложената мярка ще спомогне да се гарантира, че предприятията за доставка на газ от всички държави членки са в състояние да закупуват газ на разумни цени в дух на солидарност.

3. Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Планираните мерки в рамките на настоящата инициатива са в съответствие с принципа на subsidiarity. Поради интегрирания характер на пазарите на газ и финансовите пазари действията на равнището на Съюза са най-ефективният начин за справяне с проблема с пиковете на цените в целия Съюз.

---

⁸ Решение на Съда от 15 юли 2021 г., Германия/Полша, дело C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

Участниците на пазара в ЕС използват пазара TTF като референтен показател, тъй като това е най-ликвидният център за търговия в Европа, като той се счита за представителен за целия пазар. Външни фактори обаче възпрепятстват функционирането на пазара и по-специално функцията на референтния показател на пазара TTF като обективен параметър за клиентите на газ в Европа. Поради това е необходим координиран подход на равнището на ЕС, за да може да се реагира на извънредни ситуации, при които пазарът TTF не може да функционира правилно като подходящ референтен показател за участниците на пазара в ЕС.

Предвид безпрецедентния характер на кризата с доставките на газ и трансграничните последици от нея е обосновано предприемането на действия на равнището на Съюза, тъй като държавите членки сами не могат достатъчно ефективно да се справят с риска от сериозни икономически затруднения, произтичащи от рязкото покачване на цените на енергията и значителните прекъсвания на доставките. Единствено с действия на равнището на ЕС, мотивирани от дух на солидарност между държавите членки, може да се гарантира, че рязкото покачване на цените на енергията не води до трайни вреди за гражданите и икономиката.

Поради своя мащаб и въздействие целта на мярката може да бъде осъществена по-добре на равнището на Съюза, тъй като Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, предвиден в член 5 от Договора за Европейския съюз.

4. Пропорционалност

Предвид безпрецедентната геополитическа ситуация и сериозната заплаха за гражданите и икономиката на ЕС съществува ясна необходимост от координирани действия.

Забраната за изпълнение на деривати с най-кратък срок за изпълнение на пазара TTF над тавана в настоящото предложение е подходящо средство за избягване на такива прекомерно високи цени в Европа, включително на други пазари в ЕС.

Максималните прагове за офериране са често използван механизъм на търговските пазари за решаване на проблема с механизмите за ценообразуване, които потенциално водят до вредни последици за потребителите. Такъв механизъм съществува например на пазарите на електроенергия в ЕС (вж. например член 10 от Регламент (ЕС) 2019/943) и той може да се използва и на пазари извън Съюза, като например в САЩ. Например на Chicago Mercantile Exchange (CME), където се търгува с фючърсни договори „Henry Hub“, има ценови ограничения и е определен диапазон на цените. Ценовите ограничения представляват максималният ценови диапазон, разрешен за даден фючърсен договор при всяка търговска сесия.

Освен това механизмът няма за цел да се намесва в нормалното взаимодействие между търсенето и предлагането и да „ограничава“ обичайното ценообразуване. Той може да бъде задействан само в крайно извънредни ситуации, когато увеличението на цените на пазара TTF не е свързано с цените на други борси, като в дадения момент това поставя под съмнение тяхната пригодност за използване като референтна цена.

Механизмът за корекция на пазара ще бъде задействан само при изключителни обстоятелства за строго ограничен период от време. Няма вероятност ликвидността на други центрове да бъде сериозно засегната. Свързаните с пазара TTF договори също се търгуват на тези пазари с цел хеджиране, но ценовите ограничения могат да бъдат

индикатор за участниците на пазара относно стратегиите им за хеджиране, така че те да могат да се подсилят срещу високи цени в бъдеще. Континенталните пазари, които нямат достъп до ВПП, продължават в голяма степен да следват тенденциите на пазара TTF, така че всеки таван на цените на пазара TTF ще има ограничено въздействие върху тяхната ликвидност.

Освен това максималният праг за оферирание ще бъде незабавно дезактивиран, когато тези изключителни обстоятелства престанат да съществуват. Също така механизмът за корекция на пазара се придружава от всеобхватен набор от предпазни мерки, които позволяват преустановяване на действието на механизма, ако възникнат нежелани смущения на пазара, оказващи отрицателно въздействие върху сигурността на доставките и потоците в рамките на ЕС. И накрая, мярката не засяга неоснователно правата на участниците на пазара да продължат да извършват стопанска дейност, тъй като ограничението за търгуване няма да засегне правата на участниците на пазара да сключват двустранни или извънборсови сделки.

Поради това намесата не надхвърля необходимото за постигане на преследваната цел на политиката и следователно е пропорционална. Механизмът за корекция на пазара е подходящ, необходим и пропорционален инструмент за постигане на целта за смекчаване на въздействието на необичайно високите цени на газа.

5. Избор на инструмент

Като отчита измерението на енергийната криза и мащаба на нейните социални, икономически и финансови последици, Комисията счита за целесъобразно да действа чрез регламент, който е с общ обхват и се прилага пряко и незабавно. Това би довело до бърз, единен и обхващащ целия Съюз механизъм за сътрудничество.

V. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

1. Консултации със заинтересованите страни

Тъй като предложението трябваше да се изготви спешно, за да може да се приеме своевременно от Съвета, нямаше възможност за провеждане на консултация със заинтересованите страни.

На 7 септември обаче се проведе специален семинар с държавите членки и заинтересованите страни относно възможни спешни намеси на пазарите на газ.

На 7 ноември 2022 г. се проведе семинар за обсъждане на механизма за корекция на пазара с ключови участници на пазара и държави членки с цел да се определят най-подходящите бъдещи действия. Обмен на мнения с държавите членки се проведе и по време на заседанията на работната група на Съвета след предложението на Комисията от 18 октомври 2022 г. за нови мерки за съвместно закупуване на газ, механизми за ограничаване на цените и прозрачно използване на инфраструктурата, както и за солидарност между държавите членки и управлението на търсенето.

Това позволи да се определят съответните предпазни мерки, за да се сведат до минимум потенциалните рискове, произтичащи от механизма.

2. Основни права

Механизмът за корекция на пазара е временен и се задейства само когато са изпълнени определени условия. Тези условия на свой ред отразяват ситуация, която е вредна за икономиката на Съюза и за неговата енергийна сигурност и която поради това следва да бъде преодоляна. Освен това механизмът за корекция на пазара съдържа солидни предпазни мерки, които биха предотвратили възникването на проблеми, свързани с основните права. С него се въвежда механизъм за дезактивиране, който ще прекрати действието му, ако то вече не е оправдано от ситуацията на пазара на природен газ. Дори ако условията, обосноваващи задействането на механизма за корекция на пазара, продължават да са налице, в регламента е предвидена възможност за преустановяване на неговото действие при възникване на нежелани смущения на пазара. Комисията е длъжна да приема такива решения за преустановяване на действието в случай на възникване на нежелани смущения на пазара.

Поради това механизмът за корекция на пазара е пропорционален и надлежно обоснован, тъй като не оказва по-голямо въздействие от необходимото върху основните права, като например свободата на стопанска инициатива, с оглед на последиците, които бездействието би имало върху икономиката на Съюза и енергийната му сигурност.

VI. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Отражението върху бюджета на ЕС, свързано с настоящото предложение, засяга човешките ресурси на Генерална дирекция (ГД) „Енергетика“ на Европейската комисия.

Този безпрецедентен механизъм включва задачи — включително във връзка с функционирането на стоковите пазари и сигурността на доставките — които понастоящем не са част от ролята на Комисията. Поради равнището на отговорност, свързано с тази задача, от първостепенно значение е да се осигури адекватно съдействие от страна на службите на Комисията, като бъде засилена ролята на ГД „Енергетика“, по-специално по отношение на финансовия мониторинг и оценка и мониторинга и оценката на пазарите (6 ЕПРВ). Подкрепата от ACER при мониторинга, задействането и преустановяването на действието на механизма за корекция на пазара ще бъде от решаващо значение за ефективното му прилагане. Поради това отражението върху бюджета на ЕС, свързано с настоящото предложение, се отнася и за човешките ресурси и другите административни разходи на ACER (6 ЕПРВ).

VII. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

Не се прилага.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите и икономиката от прекомерно високи цени

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 122, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейската централна банка,

като има предвид, че:

- 1) Непредизвиканата и неоправдана военна агресия на Руската федерация срещу Украйна и безпрецедентното намаляване на доставките на природен газ от Руската федерация за държавите членки застрашават сигурността на доставките на Съюза и неговите държави членки. В същото време използването на доставките на газ като оръжие и манипулирането на пазарите от страна на Руската федерация чрез умишлено прекъсване на газовите потоци доведоха до рязко покачване на цените на енергията в Съюза. Промените в маршрутите за доставка, довели до претоварване на европейската газова инфраструктура, и необходимостта от намиране на алтернативни източници на доставки на газ и системи за ценообразуване, които не са адаптирани към ситуацията на сътресение при доставките, допринесоха за нестабилността и покачването на цените. Повишените цени на природния газ застрашават икономиката на Съюза чрез трайно висока инфлация, предизвикана от покачването на цените на електроенергията, отслабването на покупателната способност на потребителите и по-високите производствени разходи, особено в енергоемките отрасли, и представляват сериозна опасност за сигурността на доставките.
- 2) През 2022 г. цените на природния газ бяха изключително нестабилни, като някои референтни стойности достигнаха рекордно високи стойности през август 2022 г. Необичайното равнище на цените на природния газ, регистрирано през август 2022 г., е резултат от множество фактори, включително крехкия баланс между търсенето и предлагането, свързан с попълването на хранилищата и намаляването на потоците от газ по газопроводи, опасенията от допълнително прекъсване на доставките и манипулиране на пазара от страна на Русия, както и механизъм за формиране на цените, който не е съобразен с такива екстремни промени в търсенето и предлагането и изостри прекомерното покачване на цените. През предходното десетилетие цените бяха в диапазона 5—35 EUR/MWh, но сега европейските цени на природния газ достигнаха равнища с 1000 % по-високи от средните цени, наблюдавани в миналото в Съюза. Газовите фючърс на пазара TTF в Нидерландия (тримесечни продукти), търгувани на

борсата ICE Endex⁹, се търгуваха на нива малко под 350 EUR/MWh, а цената на газа на пазара TTF за ден напред, търгуван на EEX, достигна 316 EUR/MWh. Никога досега цените на природния газ не са достигали равнища като наблюдаваните през август 2022 г.

- 3) След повреждането по газопровода Северен поток 1 през септември 2022 г., вероятно вследствие на саботаж, няма изгледи в скоро време доставките на газ от Русия за Съюза да се възобновят до равнищата отпреди войната. Европейските потребители и предприятия продължават да са изложени на несъмнен риск от нови потенциални случаи на икономически пагубни скокове на цените на газа. Непредвидими събития като аварии, саботаж на газопроводи или бури, които нарушават доставките на газ за Европа или увеличават драстично търсенето, могат да застрашат сигурността на доставките. Напрежението и неспокойствието на пазара, до които доведе страхът от внезапен недостиг, вероятно няма да отшумят след зимата и през следващата година, тъй като адаптирането към сътресенията в доставките и установяването на нови отношения и инфраструктура за доставки се очаква да отнемат най-малко една година.
- 4) Пазарът на газ Title Transfer Facility (TTF) в Нидерландия обикновено се смята за „стандартния“ ценови ориентир на европейските пазари на газ. Това се дължи на неговата принципно висока ликвидност, която е следствие от няколко фактора, включително географското му местоположение, което позволяваше на пазара TTF в условията преди войната да получава природен газ от няколко източника, включително значителни обеми от Русия. Това е причината неговите цени да се използват широко като референтна цена във формулите за ценообразуване на договорите за доставка на газ, както и като ценова основа при операции по хеджиране или с деривати в целия Съюз, включително в центрове, които не са пряко свързани с TTF. Според пазарни данни през първите осем месеца на 2022 г. на пазара TTF са се падали около 80 % от търгувания и в Европейския съюз, и в Обединеното кралство природен газ.
- 5) Същевременно, действително големите промени на енергийните пазари на ЕС от февруари 2022 г. насам оказаха влияние върху функционирането и ефективността на традиционните механизми за ценообразуване на пазара на едро на газ, по-специално върху референтния ценови показател на пазара TTF. Макар традиционно TTF да е бил добър ориентир за цените на газа в други области на Европа, от април 2022 г. той се отдалечи от цените в други центрове и точки на търговия в Европа, както и от прогнозните цени за вноса на ВПП на агенциите за докладване на цени. Това до голяма степен се дължи на факта, че газовата система на Северозападна Европа има специфични инфраструктурни ограничения както по отношение на преноса по газопроводи (запад-изток), така и по отношение на капацитета за регазификация на съоръженията за ВПП. Тези ограничения бяха отчасти причина за общото увеличение на цените на газа от началото на кризата в Европа, след като Русия използва енергоносителите като оръжие. Необичайният спред между TTF и други регионални центрове на търговия през август 2022 г. показва, че при настоящите специфични пазарни обстоятелства TTF може и да не е добър ориентир за пазарната ситуация извън

---

⁹ ICE ENDEX е една от основните енергийни борси в Европа. Що се отнася до газа, тя осигурява регулирана търговия с фючърси и опции за Title Transfer Facility (TTF) — пазара на газ в Нидерландия.

Северозападна Европа, където пазарите са изправени пред инфраструктурни ограничения. По време на периоди на недостиг на пазара в Северозападна Европа други регионални пазари извън Северозападна Европа могат да се радват на по-благоприятни пазарни условия и съответно да са засегнати неоснователно от индексацията на договорите към пазара ТТФ. Следователно, макар пазарът ТТФ да продължава да изпълнява целта си, а именно да балансира търсенето и предлагането в Северозападна Европа, са нужни действия за ограничаване на влиянието, което епизодичните необичайно високи цени на пазара ТТФ оказват върху други регионални пазари в ЕС.

- 6) Съществуват различни мерки за справяне с проблемите около действащите механизми за ценообразуване. Една от възможностите за европейските дружества, засегнати от неотдавнашните смущения на пазара и от недостатъците на системата за ценообразуване, е да започнат предоговаряне на съществуващите договори, основани на пазара ТТФ. Тъй като референтните цени, свързани с фючърсите, търгувани на пазара ТТФ, вече имат различна тежест и не са непременно представителни за ситуацията на пазара на газ извън Северозападна Европа, някои купувачи могат да се опитат да решат настоящите проблеми с ценообразуването и референтния ценови показател на пазара ТТФ чрез предоговаряне със своите договорни партньори или съгласно изричните условия на договора, или съгласно общите принципи на договорното право.
- 7) Аналогично дружествата вносители или държавите членки, действащи от тяхно име, могат да се обърнат към международните партньори с цел предоговаряне на съществуващите договори или сключване на нови договори за доставка с подходящи формули за ценообразуване, адаптирани към настоящата ситуация на нестабилност. Координираното закупуване посредством ИТ инструмента, създаден съгласно Регламент (ЕС) [XXXX/2022], може да предостави възможности за намаляване на цената на внасяните енергоносители, което от своя страна ще намали необходимостта от намеса на пазара.
- 8) Освен това регулирането на финансовите пазари вече включва някои предпазни мерки за ограничаване на случаите на изключителна нестабилност. Така е например целта на изискването местата на търговия да разполагат с т.нар. „механизъм за прекъсване“, който ограничава прекомерните увеличения на цените в определени часове. Механизмът за управление на нестабилността в рамките на деня, въведен с членове 15—17 от Регламент (ЕС) [XXXX/2022] на Съвета, допринася за ограничаване на изключителната нестабилност на цените на пазарите на енергийни деривати в рамките на един ден. Тези механизми обаче действат само в краткосрочен план и не са разработени така, че да предотвратяват пазарните цени да достигат определени прекомерни равнища.
- 9) Намаляването на търсенето е друга важна част от решението на проблема с чрезмерните пикове на цените. Намаляването на търсенето на газ и електроенергия може да укроти пазарните цени и съответно да способства за смекчаване на проблемите с необичайно високите цени на газа. Поради това настоящият регламент следва, в съответствие със заключенията на Европейския съвет от 21 октомври 2022 г., да предвиди ефективен механизъм, който да гарантира, че потенциалът за намаляване на търсенето се използва в максимална степен и че задействането на механизма не води до увеличено потребление на газ.

- 10) Следователно макар да съществуват мерки за справяне с някои от елементите, водещи до проблеми с ценообразуването на пазарите на газ, тези мерки не гарантират незабавно и достатъчно сигурно решаване на настоящите проблеми.
- 11) Поради това е необходимо да се създаде временен механизъм за корекция на пазара за сделките с природен газ, сключвани на пазара TTF на деривати за месец напред, като инструмент с незабавно действие срещу епизодичното прекомерно повишаване на цените на газа.
- 12) В заключенията си от 21 октомври 2022 г. Европейският съвет даде мандат на Комисията да предложи законодателен акт за механизъм за корекция на пазара, който да се основава на членове 23 и 24 от предложението на Комисията от 18 октомври 2022 г. за регламент на Съвета за укрепване на солидарността чрез по-добра координация на покупките на газ, трансграничния обмен на газ и надеждни референтни показатели за цените (наричано по-нататък „предложението от октомври“).
- 13) Основните критерии и гаранции, определени в заключенията на Европейския съвет от 21 октомври 2022 г. и в членове 23 и 24 от предложението от октомври, следва, от една страна, да бъдат взети предвид при разработването на механизма за корекция на пазара. От друга страна, те следва да се използват, за да се гарантира, че евентуалното задействане на механизма за корекция на пазара ще бъде спряно, ако условията за неговото задействане вече не са налице или ако възникнат нежелани смущения на пазара.
- 14) Механизмът за корекция на пазара следва да бъде разработен така, че да отговаря на два основни критерия, а именно да действа като ефективен инструмент срещу епизодичното извънредно повишаване на цените на газа и да бъде задействан само ако цените достигнат изключителни равнища в сравнение със световните пазари, за да се избегнат значителни смущения на пазара и прекъсвания в договорите за доставки, които биха могли да доведат до сериозни рискове за сигурността на доставките.
- 15) Намесата чрез механизма за корекция на пазара следва да се ограничи до преодоляване на най-важните недостатъци при ценообразуването. Цената на сетълмент на дериватите за месец напред на пазара TTF несъмнено е най-широко използваният референтен ценови показател в договорите за доставка на газ в целия ЕС. При други референтни ценови показатели не се срещат същите проблеми, произтичащи по-специално от недостиг на капацитет в Централна Европа. Референтният ценови показател за месец напред на пазара TTF се използва не само от много търговци за техните деривати, но често и от предприятията за доставка на газ в техните договори за доставка. Поради това е целесъобразно намесата да се ограничи до цената на сетълмент за месец напред на пазара TTF.
- 16) Въвеждането на механизма за корекция на пазара следва да изпрати ясен сигнал на пазара, че ЕС няма да приеме прекомерни цени, произтичащи от несъвършено ценообразуване. Механизмът следва също така да гарантира на участниците на пазара сигурност чрез надеждни ограничения при търговията с газ и може да доведе до значителни икономии както за предприятията, така и за домакинствата, които няма да бъдат изложени на бъдещи епизодични случаи на прекомерни цени на енергията.

- 17) Той следва да въведе предпазен таван за цената на дериватите за месец напред на пазара ТТФ. Таванът следва да се задейства, ако цената на пазара ТТФ достигне предварително определено равнище и ако увеличението на цените не съответства на подобно увеличение на регионално или световно равнище. Предпазният таван следва да гарантира, че след задействането на механизма няма да се приемат поръчки за покупки или продажби с цени над 275 EUR. Таванът следва да остане стабилен за известно време, за да се гарантира минимална предвидимост на интервенцията. Целта е да се избегнат недостатъците при таван, който се променя ежедневно и който би бил непрозрачен и трудно предвидим за участниците на пазара, ограничавайки способността им да адаптират очакванията си за бъдещето. Предварително зададеният предпазен таван позволява на участниците на пазара да коригират съответно очакванията си за бъдещото развитие на цените. Някои елементи на механизма за корекция на пазара следва обаче да са с динамичен характер. Динамичното развитие на пазара следва да се отчита посредством редовно преразглеждане и възможност за дезактивиране на максималния праг за офериране по всяко време. При активирането следва също така да се има предвид спредът между европейския спот индекс за газа на пазара ТТФ и референтната цена, определяна от средната цена по оценките на цените на ВПП, свързани с европейските центрове за търговия, който може да варира във времето.
- 18) За да се избегнат всякакви рискове, максималният праг за офериране за цената на дериватите за месец напред на пазара ТТФ да доведе до незаконно тайно договаряне между доставчиците или търговците на природен газ, финансовите регулатори, Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) и органите за защита на конкуренцията следва да наблюдават пазарите на деривати за газ и енергия особено внимателно при задействането на механизма за корекция на пазара.
- 19) Механизмът за корекция на пазара следва да има временен характер и да бъде задействан само за ограничаване на случаите на изключително високи цени на природния газ, които също така не са свързани с цените на други газови борси. Следователно, за да функционира механизмът за корекция на пазара, следва да бъдат изпълнени две кумулативни условия.
- 20) Механизмът за корекция на пазара следва да се задейства само когато цените на сетълмент на деривати с най-кратък срок за изпълнение на пазара ТТФ достигнат предварително определено изключително високо равнище. Натрупаният в миналото опит, като например изключителното покачване на цените през август 2022 г., следва да е водещ при определянето на равнищата на цените, при които следва да бъде задействан механизмът за корекция на пазара. Наличните данни показват, че през август 2022 г. разликата между спот цените на пазара ТТФ и цените на ВПП е била над 57 EUR/MWh. Цените при най-кратък срок за изпълнение достигнаха равнища над 300 EUR. Целта на механизма за корекция на пазара следва да бъде цените да не достигнат необичайното равнище от миналия август.
- 21) Освен това механизмът за корекция на пазара следва да се задейства само когато цените на пазара ТТФ достигнат равнища, които са значително и необичайно повисоки в сравнение с цените на ВПП. Ако цените на световните пазари се повишават със същото темпо и са на равнищата на цените на пазара ТТФ, задействането на механизма за корекция на пазара би могло да възпрепятства

закупуването на доставки на световните пазари, което може да застраши сигурността на доставките. Поради това механизмът за корекция на пазара следва да се задейства само в ситуации, в които цените на пазара TTF са значително и за по-дълъг период от време по-високи от цените на световните пазари. Аналогично, ако цените на световните пазари се увеличават след задействането на механизма и разликата с цените на пазара TTF намалява или изчезва, механизмът следва да бъде автоматично дезактивиран, за да се избегне всякакъв риск за сигурността на доставките.

- 22) ВПГ е подходящ показател за изменението на цените на газа в световен мащаб. За разлика от газа по газопроводи, ВПГ се търгува на световния пазар. Цените на ВПГ, например тези на борсите в Средиземноморието или в Северозападна Европа, се влияят пряко от изменението на цените на световния пазар на ВПГ и обикновено са по-близо до тези на световния пазар, отколкото референтните ценови показатели, зависещи до голяма степен от газа по газопроводи. Цените на ВПГ на средиземноморските или северозападните борси указват достатъчно ясно дали изключителните повишения на цените се дължат на съответни промени в търсенето или предлагането или на неправилно функциониране на механизма за ценообразуване в Съюза. Тези цени на ВПГ също така отразяват по-добре условията на търсене и предлагане в Европа, отколкото подобни цени в чужбина, като например в Азия или САЩ (вж. напр. Joint Japan Korea Marker или Henry Hub Gas Price Assessment — и двете публикувани от S&P Global Inc., New York). Това означава, че те отразяват по-адекватно завишената цена на пазара TTF в сравнение с тази на ВПГ, доставян в европейската система. Отчитането на европейските цени на ВПГ предотвратява изкривяващото отражение на специфични местни условия, които определят търсенето и предлагането в други региони на света (като Съединените щати и Азия). Същевременно следва да се наблюдава и движението на цените на други организирани и значими пазари извън Съюза преди и след евентуално задействане на механизма. Действителните предпоставки за сравнение между цените на пазара TTF и тези на ВПГ следва да бъдат избрани въз основа на анализ на цените за минали периоди и да вземат предвид спреда по време на скока на цените през август 2022 г.
- 23) Условията за задействане на механизма за корекция на пазара следва да гарантират, че механизмът коригира пазарните недостатъци и не пречи съществено на търсенето и предлагането и на нормалното ценообразуване. Ако не бъде определен на достатъчно високо равнище, таванът би могъл да попречи на участниците на пазара да хеджират ефективно своите рискове, тъй като може да се засегнат образуването на надеждни цени за продукти с дата на доставка в бъдеще и функционирането на пазарите на деривати. Ако механизмът бъде задействан, за да се намалят изкуствено цените, вместо да се коригира неправилното функциониране на пазара, това би оказало сериозно отрицателно въздействие върху участниците на пазара, включително върху предприятията с дейност в енергетиката, които биха могли да срещнат трудности при изпълнението на исканията за предоставяне на допълнително обезпечение и до ограничения в ликвидността, което може да доведе до фалити. Някои участници на пазара (по-специално по-малките) могат да бъдат възпрепятствани да хеджират позициите си, което допълнително ще изостри нестабилността на спот пазарите и ще доведе до вероятно по-високи ценови скокове. Като се имат предвид значителните търговски обеми, такова развитие би представлявало

очевиден риск за икономиката, който следва да бъде предотвратен при разработването на мярката.

- 24) За пълна съвместимост с Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета и с целите за намаляване на търсенето, определени в посочения регламент, Комисията следва да може да спре задействането на механизма, ако той влияе отрицателно на напредъка към постигането на целта за икономии на газ съгласно член 3 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета, или ако води до общо увеличение на потреблението на газ, въз основа на данните за потреблението на газ и намаляването на търсенето, получавани от държавите членки съгласно член 8 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета. Възпиращият ефект върху цените на природния газ, до който може да доведе механизмът за корекция на пазара, не следва да води до изкуствено стимулиране на потреблението на природен газ в ЕС до степен, която да осуети необходимите усилия за намаляване на търсенето на природен газ в съответствие с целите за намаляване на търсенето съгласно членове 3 и 5 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета и членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2022/1854. Комисията следва да гарантира, че задействането на механизма не забавя напредъка, постигнат от държавите членки по отношение на техните цели за икономии на енергия.
- 25) За да се даде възможност на Комисията да се намеси, ако потреблението на газ и електроенергия се е увеличило вследствие на събитие за корекция на пазара, държавите членки следва, в допълнение към съществуващите задължения за докладване относно изпълнението на намаляването на търсенето, да докладват на Комисията конкретно какви мерки са предприели за намаляване на потреблението на газ и електроенергия в отговор на събитието за корекция на пазара с оглед на намаляването на търсенето на газ с 15 %, предвидено в членове 3 и 5 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета, и на целите за намаляване на търсенето в членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета. За да се гарантира, че събитието за корекция на пазара не обезсилва стимула за намаляване на търсенето, Комисията следва да обмисли възможността да предложи адаптиране на Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета към новата ситуация.
- 26) В зависимост от равнището на намеса механизмът за корекция на пазара може да доведе до рискове от финансово или договорно естество или до рискове, свързани със сигурността на доставките. Нивото на риска зависи от честотата, с която механизмът се задейства и следователно може да попречи на нормалното функциониране на пазара. Колкото по-нисък е прагът за намеса, толкова по-често ще се задейства механизмът и следователно е по-вероятно рискът да се материализира. Поради това условията за задействане на механизма следва да бъдат определени на равнище, при което има необичайни и изключително високи цени за месец напред на пазара TTF, като същевременно се гарантира, че това е ефективен инструмент срещу случаите на прекомерни цени, които не отразяват развитието на цените на международния пазар. Един по-нисък праг би създавал риск от задействане на тавана в ситуации, в които увеличенията на цените са с ограничена продължителност и следователно не поражда опасения в същата степен, както повишението на цените, наблюдавано през август 2022 г. В края на декември 2021 г. и в началото на март 2022 г. цените за месец напред на пазара TTF достигнаха много високи стойности само за няколко дни и спаднаха почти незабавно до началното равнище, без осезаеми отрицателни последици за пазарите и потребителите.

- 27) Важно е механизмът да бъде разработен така, че да не променя основното договорно равновесие в договорите за доставка на газ, а по-скоро да бъде отговор на епизодите на необичайно поведение на пазара. Ако предпоставките за намеса са определени на равнище, на което те коригират съществуващите проблеми с ценообразуването и нямат за цел намеса в равновесието между търсенето и предлагането, рискът от нарушаване на договорното равновесие в съществуващите договори чрез механизма или неговото задействане може да бъде сведен до минимум.
- 28) За да се гарантира незабавен ефект на механизма за корекция на пазара, максималният праг за офериране следва да се задейства незабавно и автоматично, без да е необходимо допълнително решение от страна на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) или на Комисията. За да се гарантира ранно засичане на евентуални проблеми вследствие задействането на механизма, Комисията следва да възложи на ЕЦБ и на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) да публикуват доклад относно възможните отрицателни последици от механизма за финансовите пазари.
- 29) ACER следва непрекъснато да следи дали са изпълнени условията за действие на механизма за корекция на пазара. ACER е най-подходящият орган за извършване на такова наблюдение, тъй като тя има общ поглед върху пазарите на газ в целия Съюз, необходимия експертен опит във функционирането на пазарите на газ и вече е упълномощена да наблюдава търговските дейности с енергийни продукти на едро съгласно правото на ЕС. Поради това ACER следва да наблюдава промените в цената на сетълмент при най-кратък срок за изпълнение на пазара TTF и на европейския спот индекс за газа на пазара TTF и да сравнява втората с референтната цена, определяна от средната цена по оценките на цените на ВПП, свързани с европейските центрове за търговия, за да проверява дали са изпълнени условията, които оправдават задействането или дезактивирането на механизма за корекция на пазара. След задействането на механизма, ACER следва да докладва ежедневно на Комисията дали предпоставките за това остават налице.
- 30) Задействането на механизма за корекция на пазара може да доведе до нежелани и непредвидими последици за икономиката, включително рискове за сигурността на доставките и финансовата стабилност. За да се осигури бърза реакция в случай на нежелани смущения на пазара, следва да бъдат включени ефективни предпазни мерки, които да гарантират, че действието на механизма може да се преустанови по всяко време. В случай че въз основа на резултатите от наблюдението на ACER са налице конкретни признаци за неизбежно събитие за корекция на пазара, Комисията следва да може да поиска становище от ЕЦБ, ESMA, ACER и, когато е целесъобразно, ENTSOG и Координационната група по природния газ относно въздействието на евентуално събитие за корекция на пазара върху сигурността на доставките, потоците в рамките на ЕС и финансовата стабилност, за да може Комисията при необходимост бързо да спре чрез ACER задействането на механизма за корекция на пазара.
- 31) Освен ежедневния преглед на това дали изискванията за максималния праг за офериране са все още в сила, следва да бъдат включени допълнителни предпазни мерки, за да се избегнат нежелани смущения на пазара.

- 32) Максималният праг за оферирание не следва да засяга извънборсовите сделки, тъй като включването им би породило сериозни проблеми, свързани с наблюдението, и може да доведе до проблеми със сигурността на доставките.
- 33) Механизмът за корекция на пазара следва да се дезактивира автоматично, ако ситуацията на пазара на природен газ вече не го оправдава. Ако не възникват смущения на пазара, механизмът следва да се дезактивира едва след определен период от време, за да се избегне честото задействане и дезактивиране. Ако при наблюдението на развитието на предпоставките за задействане на механизма ACER установи, че европейският спот индекс за газа на пазара TTF вече не надвишава референтната цена в продължение на достатъчно стабилен период, механизмът следва автоматично да бъде дезактивиран. Дезактивирането на механизма не следва да изисква оценка от ACER или от Комисията, а следва да става автоматично, когато условията за това са изпълнени.
- 34) От ключово значение е механизмът за корекция на пазара да включва ефективен инструмент за незабавно премахване на защитния таван във всеки един момент, ако той води до сериозни смущения на пазара, засягащи сигурността на доставките и потоците в рамките на ЕС.
- 35) Тъй като е важно да се направи задълбочена оценка на всички предпазни мерки, които трябва да бъдат взети предвид при оценката на евентуално премахване на безопасния таван, той следва да се премахва с решение на Комисията. При самото решение, което следва да бъде взето незабавно, Комисията следва по-специално да прецени дали запазването на максимален праг за оферирание ще застраши сигурността на доставките на Съюза, дали то е съпътствано от достатъчно усилия за намаляване на търсенето, дали възпрепятства договорените на пазарен принцип потоци от газ в рамките на Съюза, дали оказва отрицателно въздействие върху пазарите на енергийни деривати, дали отчита цените на пазара на газ на различните организирани пазари в целия Съюз и дали може да окаже отрицателно въздействие върху съществуващите договори за доставка на газ.
- 36) Механизмът за корекция на пазара не следва да застрашава сигурността на доставките на газ в Съюза чрез ограничаване на ценовите сигнали, които са от съществено значение за привличането на необходимите доставки на газ и за потоците на газ в рамките на ЕС. На практика доставчиците на газ могат потенциално да задържат доставките, когато механизмът за корекция на пазара е задействан, за да се увеличат максимално печалбите чрез продажба непосредствено след дезактивирането на таваните. Ако Комисията е обявила извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза в съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2017/1938 и е наложително да се въведат допълнителни непазарни мерки, по-специално с цел да се гарантират доставките на газ за защитените клиенти, механизмът за корекция на пазара не следва да ограничава неоправдано потока на газ в рамките на вътрешния пазар, застрашавайки сигурността на доставките на газ в Съюза, и поради това следва да бъде преустановен.
- 37) Механизмът за корекция на пазара в крайна сметка не следва да намалява ролята на ценовите сигнали на вътрешния пазар на газ в ЕС и да възпрепятства потоците от газ на пазарен принцип в рамките на Съюза, тъй като е от съществено значение природният газ и занапред да достига до местата, където е най-необходим.

- 38) Механизмите за корекция на пазара не следва ненужно да застрашават правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати. Тези пазари играят ключова роля за това участниците на пазара да могат да хеджират позициите си с цел управление на рисковете, по-специално по отношение на нестабилността на цените. Освен това ценовите намеси чрез механизма за корекция на пазара може да доведат до значителни финансови загуби за участниците на пазарите на деривати. Като се има предвид размерът на пазара на газ в ЕС, тези загуби могат не само да засегнат специализираните пазари на деривати, но могат да имат значителни вторични ефекти върху други финансови пазари. Поради това Комисията следва незабавно да преустанови действието на механизма за корекция на пазара, ако той застрашава правилното функциониране на пазара на деривати. В това отношение е важно Комисията да взема предвид наличния експертен опит на съответните органи на ЕС. Европейският орган за ценни книжа и пазари е независим орган, който допринася за запазването на стабилността на финансовата система на ЕС, по-специално като насърчава стабилността и доброто функциониране на финансовите пазари, като например пазарите на деривати. Съответно Комисията следва да взема предвид докладите на ESMA по тези аспекти. Освен това Комисията следва да взема предвид всички становища на Европейската централна банка (ЕЦБ), свързани със стабилността на финансовата система, в съответствие с член 127, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и член 25 от Протокол IV към ДФЕС. Предвид нестабилността на финансовите пазари и потенциалното значимо въздействие на пазарните интервенции на тези пазари, е важно да се гарантира, че Комисията може бързо да преустанови действието на механизма за корекция на пазара. Поради това докладът на ESMA и становището на ЕЦБ следва да се публикуват не по-късно от 48 часа или в рамките на същия ден при спешни случаи след искане на Комисията.
- 39) Механизмът за корекция на пазара следва да бъде разработен така, че да регулира единствено извънредните увеличения на цените на газа, породени от недостатъци в механизма за ценообразуване, и като такъв да не засяга валидността на съществуващите договори за доставка на газ. Същевременно, когато установи, че задействането на механизма за корекция на пазара влияе отрицателно на съществуващите договори за доставка, Комисията следва да преустанови действието му.
- 40) При разработването на механизма и на възможностите за преустановяване на действието му следва да се вземе предвид, че търговците на природен газ могат да прехвърлят търговията с природен газ към региони извън Съюза, намалявайки ефективността на механизма за корекция на пазара. Такъв би бил случаят например, ако търговците започнат да извършват извънборсови сделки с газ, които са по-непрозрачни, по-трудно подлежат на регулаторен контрол и носят по-големи рискове от неизпълнение на задължения за засегнатите страни. Такъв би бил случаят и ако търговците, чието хеджиране може да бъде ограничено от механизма за корекция на пазара, потърсят хеджиране в други юрисдикции, в резултат на което клиринговият контрагент трябва да възстанови салдото на паричните средства, стоящи в основата на позициите от деривати, за да отрази ограничената цена на сетълмента, което ще задейства искания за допълнително обезпечение.

- 41) ACER, Европейската централна банка, ESMA, Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ENTSOG) и Координационната група по природния газ, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938, следва да подпомагат Комисията при наблюдението на механизма за корекция на пазара.ю
- 42) След събитие за корекция на пазара или решение за преустановяване на действието на механизма, или при нова ситуация на пазара и при сигурността на доставките, може да е целесъобразно да се преразгледат условията за задействане на механизма за корекция на пазара, посочени в член 3, параграф 2, буква а) и буква б). Следователно при това положение Съветът може, по предложение на Комисията, да приеме подходящи изменения на настоящия регламент.
- 43) Механизмът за корекция на пазара е необходим и съразмерен за постигане на поставената цел — коригиране на прекомерно високите цени на газа на пазара ТТФ. Всички държави членки са загрижени за непреките последици от покачванията на цените, като например повишаването на цените на енергията и инфлацията. Що се отнася до недостатъците в системата за ценообразуване, те влияят различно в отделните държави членки, като цените нарастват повече в някои държави членки (например държавите членки от Централна Европа), отколкото в други (например държавите членки в периферията или с други възможности за доставки). За да се избегнат фрагментарни действия, които биха могли да доведат до разделение на интегрирания пазар на газ в ЕС, са необходими общи действия в дух на солидарност. От жизненоважно значение е сигурността на доставките в Съюза да бъде гарантирана. Освен това общите предпазни мерки, които може да са по-необходими в държавите членки без алтернативи за доставки, отколкото в държавите членки с повече алтернативи, осигуряват прилагането на координиран подход като израз на енергийната солидарност. На практика макар финансовите рискове и ползи да са много различни за отделните държави членки, механизмът за корекция на пазара представлява компромис в дух на солидарност, при който всички държави членки се съгласяват да допринесат за корекцията на пазара и да приемат едни и същи ограничения при ценообразуването, макар равнището на неправилно функциониране на механизма за ценообразуване и финансовите отражения на цените на пазара ТТФ върху икономиката да се различават в отделните държави членки. Следователно механизмът за корекция на пазара би укрепил солидарността в Съюза за избягване на прекомерни цени, които са неприемливи дори за кратки периоди от време за много държави членки. Предложената мярка ще спомогне да се гарантира, че предприятията за доставка на газ от всички държави членки са в състояние да закупуват газ на разумни цени в дух на солидарност.
- 44) Нестабилната и непредвидима ситуация на пазара на природен газ на прага на зимния сезон налага да се гарантира, че механизмът за корекция на пазара може да бъде приложен възможно най-скоро, ако са изпълнени условията, обосноваващи неговото задействане. По тази причина настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I — ПРЕДМЕТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет и обхват

С настоящия регламент се създава временен механизъм за корекция на пазара срещу прекомерно високите цени на газа, които не са свързани с цените на други борси в Съюза.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „дериват с най-кратък срок за изпълнение на пазара TTF“ означава стоков дериват съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 30 от Регламент (ЕС) № 600/2014, търгуван на място на търговия, чийто базов актив е трансакция във виртуалната търговска точка на пазара Title Transfer Facility (TTF) с оператор Gasunie Transport Services B.V. и чиято дата на изтичане е най-близката измежду дериватите с едномесечен падеж, търгувани на дадено място на търговия;
- 2) „референтна цена“ означава среднодневната цена между цената на ВПГ според оценките „Daily Spot Mediterranean Marker (MED)“ и „Daily Spot Northwest Europe Marker (NWE)“, публикувани от S&P Global Inc., Ню Йорк, и цената според ежедневната оценка, извършвана от ACER съгласно членове 18—22 от Регламент (ЕС) [XXXX/2022] на Съвета.
- 3) „място на търговия“ означава всяко от следните:
  - а) „регулиран пазар“ по смисъла на член 4, параграф 1, точка 21 от Директива 2014/65/ЕС;
  - б) „многостранна система за търговия“ по смисъла на член 4, параграф 1, точка 22 от Директива 2014/65/ЕС;
  - в) „организирана система за търговия“ по смисъла на член 4, параграф 1, точка 23 от Директива 2014/65/ЕС.

ГЛАВА II — МЕХАНИЗЪМ ЗА КОРЕКЦИЯ НА ПАЗАРА

Член 3

Механизъм за корекция на пазара

- 1) За да се ограничат случаите на прекомерни цени на природния газ, които не са свързани с цените на други газови борси, от 1 януари 2023 г. може да бъде задействан механизъм за корекция на пазара за цените на сетълмент на деривати с най-кратък срок за изпълнение на пазара TTF.

- 2) Механизмът за корекция на пазара се задейства, когато са изпълнени следните условия (наричано по-долу „събитие за корекция на пазара“):
  - а) цената на сетълмент на деривати с най-кратък срок за изпълнение на пазара TTF надвишава 275 EUR в продължение на две седмици и
  - б) европейският спот индекс за газа на пазара TTF, публикуван от Европейската енергийна борса (EEX), е с 58 EUR по-висок от референтната цена през последните 10 дни на търговия преди края на периода, посочен в буква а).
- 3) В случай че въз основа на резултатите от наблюдението на ACER съгласно член 4, параграф 1 са налице конкретни признаци за неизбежно събитие за корекция на пазара съгласно член 3, параграф 2, буква б), Комисията иска становище от Европейската централна банка (ЕЦБ), Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA) и, когато е целесъобразно, Европейската мрежа на операторите на преносни системи за газ (ENTSOG) и Координационната група по природния газ, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2017/1938, относно въздействието на евентуално събитие за корекция на пазара върху сигурността на доставките, потоците в рамките на ЕС и финансовата стабилност, за да може Комисията при необходимост бързо да спре чрез ACER задействането на механизма за корекция на пазара. В становището също така се вземат предвид промените в цените на други организирани и значими пазари, по-специално в Азия или САЩ, отразени в „Joint Japan Korea Market“ или „Henry Hub Gas Price Assessment“ — и двете публикувани от S&P Global Inc., Ню Йорк.
- 4) Когато отчете събитие за корекция на пазара, въз основа на информацията, която получава съгласно Регламент (ЕС) № 1227/2011, Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията и членове 18—22 от Регламент (ЕС) [XXXX/2022] на Съвета, или въз основа на друга публично достъпна пазарна информация, ACER незабавно публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз*, че е налице събитие за корекция на пазара („известие за корекция на пазара“), и информира за това Комисията, ESMA и ЕЦБ.
- 5) Считано от деня след деня на публикуване на известието за корекция на пазара не могат да се приемат поръчки за деривати с най-кратък срок за изпълнение на пазара TTF на цени над 275 EUR, (наричано по-долу „максимален праг за офериране“).
- 6) Държавите членки уведомяват Комисията за мерките, които са предприели, за да предотвратят увеличаване на потреблението на газ и електроенергия в отговор на събитието за корекция на пазара и за намаляване на търсенето на газ и електроенергия с оглед на намаляването на търсенето на газ с 15 %, предвидено в членове 3 и 5 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета, и на целите за намаляване на търсенето в членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета. Уведомлението се извършва не по-късно от две седмици след настъпването на събитието за корекция на пазара, освен ако междувременно Комисията не е приела решение за преустановяване съгласно член 5, параграф 2.
- 7) След като оцени въздействието на максималния праг за офериране върху потреблението на газ и електроенергия и напредъка по отношение на целите за намаляване на търсенето, предвидени в членове 3 и 5 от Регламент (ЕС)

2022/1369 на Съвета и в членове 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2022/1854 на Съвета, Комисията може също така да предложи адаптиране на Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета към новата ситуация.

- 8) В случай на събитие за корекция на пазара Комисията незабавно изисква от ЕЦБ доклад относно риска от нежелани смущения за стабилността и нормалното функциониране на пазарите на енергийни деривати.

Член 4

Наблюдение и дезактивиране на механизма за корекция на пазара

- 1) ACER следи непрекъснато дали е изпълнено условието по член 3, параграф 2, буква б), въз основа на информацията, която получава съгласно Регламент (ЕС) № 1227/2011, Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията и членове 18—22 от Регламент (ЕС) [XXXX/2022] на Съвета, както и въз основа на информация от пазара. ACER съобщава на Комисията резултатите от своето наблюдение в края на всеки работен ден, но не по-късно от 18:00 ч. централноевропейско време.
- 2) В случай че условието по член 3, параграф 2, буква б) остава неизпълнено в продължение на 10 последователни дни на търговия в рамките на месеца след събитието за корекция на пазара или по всяко друго време след това (наричано по-долу „събитие за дезактивиране“), ACER незабавно публикува известие в *Официален вестник на Европейския съюз* и уведомява Комисията и ESMA, че условието по член 3, параграф 2, буква б) вече не е изпълнено (наричано по-долу „известие за дезактивиране“). От деня след публикуването на известието за дезактивиране максималният праг за оферирание, посочен в член 3, параграф 4, престава да се прилага.

Член 5

Преустановяване на действието на механизма за корекция на пазара

- 1) ESMA, ЕЦБ, ACER, Координационната група по природния газ и ENTSOG постоянно наблюдават въздействието на максималния праг за оферирание върху пазарите и сигурността на доставките.
- 2) Въз основа на това наблюдение Комисията може по всяко време да преустанови с решение действието на механизма за корекция на пазара, ако възникнат нежелани смущения на пазара или са налице очевидни рискове от такива смущения, които оказват отрицателно въздействие върху сигурността на доставките, потоците в рамките на ЕС или финансовата стабилност (наричано по-долу „решение за преустановяване“). При оценката Комисията взема предвид по-специално дали продължаващото задействане на механизма за корекция на пазара:
  - а) застрашава сигурността на доставките на газ за Съюза, какъвто е по-специално случаят, ако Комисията е обявила извънредна ситуация на регионално равнище или на равнището на Съюза съгласно член 12 от Регламент (ЕС) 2017/1938, или може да доведе до режим на ограничение на потреблението на газ;
  - б) се случва, когато задължителните цели за намаляване на търсенето съгласно член 5 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета не са изпълнени

на равнище ЕС; влияе отрицателно на напредъка към постигането на целта за икономии на газ съгласно член 3 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета или води до общо увеличение на потреблението на газ, въз основа на данните за потреблението на газ и намаляването на търсенето, получавани от държавите членки съгласно член 8 от Регламент (ЕС) 2022/1369 на Съвета.

- в) предотвратява договорените на пазарен принцип потоци на газ в рамките на ЕС съгласно данните от наблюдението на ACER;
  - г) съгласно доклад на ESMA за последствията от задействането на мярката за корекция на пазара и становище на ЕЦБ, специално поискани от Комисията, влияе върху стабилността и правилното функциониране на пазарите на енергийни деривати;
  - д) взема предвид пазарните цени на газа на различните организирани и значими пазари в Съюза и на други организирани пазари, например в Азия или САЩ, отразени в „Joint Japan Korea Marker“ или „Henry Hub Gas Price Assessment“ — и двете публикувани от S&P Global Inc., Ню Йорк;
  - е) засяга валидността на съществуващите договори за доставка на газ, включително на дългосрочните договори за доставка на газ.
- 3) Решението за преустановяване на действието се взема незабавно и се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. От деня след публикуването на решението за преустановяване и толкова дълго, колкото е указано в решението за преустановяване, максималният праг за оферирание, посочен в член 3, параграф 4, престава да се прилага.
- 4) ACER, ЕЦБ, ESMA, Координационната група по природния газ и ENTSOG подпомагат Комисията при изпълнението на задачите по членове 3, 4 и 5. Докладът на ESMA и становището на ЕЦБ по параграф 2, буква г) се публикуват не по-късно от 48 часа или в рамките на същия ден при спешни случаи по на Комисията.
- 5) Механизмът за корекция на пазара се прилага само докато е в сила настоящият регламент.
- 6) След събитие за корекция на пазара или решение за преустановяване, или при нова ситуация на пазара и при сигурността на доставките, Съветът, по предложение на Комисията, може да реши да преразгледа условията за задействане на механизма за корекция на пазара, посочени в член 3, параграф 2, буква а) и буква б). Преди да представи такова предложение, Комисията следва да се консултира с ЕЦБ, ESMA, ACER, Координационната група по природния газ, ENTSOG и други съответни заинтересовани страни.

ГЛАВА III — ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 6

Влизане в сила и преглед

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*. Той се прилага се за срок от една година от влизането му в сила. Най-късно до 1 ноември 2023 г. Комисията извършва преглед на настоящия

регламент с оглед на общото състояние на доставките на газ за Съюза и представя на Съвета доклад относно основните констатации от този преглед. Въз основа на този доклад Комисията може да предложи удължаване на срока на действие на настоящия регламент.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на [...] година.

*За Съвета
Председател*

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответни области на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

1.4.2. Конкретни цели

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Предложение за Регламент на Съвета за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите и икономиката от прекомерно високи цени

1.2. Съответни области на политиката

Област на политиката: Енергетика

Дейност: Създаване на механизъм за корекция на пазара

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

ново действие

ново действие след пилотен проект/подготвително действие¹⁰

продължаване на съществуващо действие

сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.4. Цели

1.4.1. *Общи цели*

Механизъм за корекция на пазара

Борсата за газ Title Transfer Facility (ТТФ) е виртуално място за ценообразуване в Нидерландия, което поради високата си ликвидност често служи като източник на референтни цени за европейския пазар на газ, като влияе върху договорите и операциите по хеджиране в целия ЕС. Въпреки това ТТФ е преди всичко физически газопроводен индекс за нагнетяване на газ в нидерландската мрежа, който служи главно като център за Северозападна Европа. Понастоящем ТТФ търгува с повечето търговски центрове в ЕС на много високи цени, което в голяма степен отразява недостига на доставки от Русия и инфраструктурните затруднения в региона.

Фактът, че ТТФ се използва за определянето на референтна цена и като основа за хеджиране на договорите за газ в различните центрове на ЕС, показва значението му за определянето на цената на природния газ в ЕС.

Като крайна мярка настоящото предложение за спешни мерки има за цел да се справи със случаите на прекомерни цени на природния газ, като определя максимална динамична цена, на която сделките с природен газ могат да се извършват на пазарите ТТФ за „месец напред“ при определени условия. Тази пределна цена ще бъде задействана, ако възникнат специфични пазарни събития, и ще изисква не само ежемесечен, но и постоянен мониторинг, за да се установи дали механизмът за корекция следва да бъде запазен, но и систематичен мониторинг, за да се гарантира, че няма неоправдано въздействие върху различни аспекти — от сигурността на доставките до непреднамерените смущения на пазара, които оказват отрицателно въздействие

¹⁰ Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

върху сигурността на доставките и потоците в рамките на ЕС, като в такъв случай механизмът за корекция трябва незабавно да бъде спрял.

1.4.2. Конкретна цел

Създаване на механизъм за корекция на пазара, за да се предотвратят прекомерните ценови равнища на TTF за „месец напред“, които не отразяват цените на ВПП.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Предложението ще допринесе за оптималното функциониране на пазара на най-ликвидни деривати в ЕС, като се избегне надценяването на затруднения при газоснабдяването чрез инфраструктурата в СЗЕ и неоснователното им въздействие върху цените на газа в целия ЕС.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Създаване на екип от експерти, следящи развитието на пазара, което може да доведе до задействане на механизма за корекция на пазара.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Като отчита измерението на енергийната криза и мащаба на нейните социални, икономически и финансови последици, Комисията счита за подходящо да действа чрез регламент, който има общ характер и се прилага пряко и незабавно. Това би довело до бърз, единен и обхващащ целия Съюз механизъм за сътрудничество.

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Настоящото предложение следва да спомогне за ограничаване равнищата на фючърсите на TTF, като се преодолеят и сведат до минимум резките ценови скокове, като например тези, които се случиха през август 2022 г., като същевременно се запази привлекателността на ЕС за доставките на ВПП.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Механизмът за корекция на пазара би представлявал безпрецедентна намеса в европейския либерализиран и интегриран пазар на газ и/или във финансовите пазари за стокови деривати. Поради неизвестното му въздействие е предвидена стриктна система от условия и предпоставки за безопасност, както и строги изисквания за мониторинг.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Не са необходими бюджетни кредити за оперативни разходи.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

На този етап не се обмисля необходимост от различен подход.

Във връзка с тези нови задачи Комисията (ГД „Енергетика“) се нуждае от допълнителни човешки ресурси с експертен опит на високо равнище. Съгласно настоящата МФР обаче Комисията трябва да работи в условията на стабилно равнище на персонала, поради което преразпределението ще трябва да бъде постигнато в рамките на ГД и службите на Комисията, доколкото е възможно. В отделна законодателна финансова обосновка се предвижда допълнителен персонал за Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER).

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

ограничен срок на действие

- в сила от 2023 г., докато трае енергийната криза
- финансово отражение от YYYY г. до YYYY г. за бюджетни кредити за поети задължения и от YYYY г. до YYYY г. за бюджетни кредити за плащания.

неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление¹¹

Пряко управление от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях;
- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото са им предоставени подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и на които са предоставени подходящи финансови гаранции;
- лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Забележки

Мониторинг, който ще бъде предприет от службите на Комисията с подкрепата на Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER).

¹¹ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Задачите, изпълнявани пряко от ГД „Енергетика“, ще следват годишния цикъл на планиране и мониторинг, както той се прилага в Комисията, включително докладването на резултатите чрез годишния отчет за дейността на ГД „Енергетика“ и на ACER.

Освен това ефективността на механизма ще се следи в съответствие с член 4 от предложението.

В предложението са включени също така специфични изисквания за докладване (член 5, буква в).

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол*

Комисията, с подкрепата на Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER), ще извършва задействането и контрола на механизма за мониторинг на пазара. Тези задачи не могат да бъдат делегирани поради свързаното с тях равнище на отговорност.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Що се отнася до изпълнението на задачите, свързани със задействането и мониторинга на механизма, установените рискове са свързани с недостатъчния брой човешки ресурси и нивото на експертен опит, необходими за изпълнението на тези ключови задачи в Комисията. Списъкът на успешно издържалите конкурса за специалисти в областта на енергетиката (EPSO/AD/401/22) ще помогне за набирането на необходимите експерти в Комисията.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

В годишния си отчет за дейността ГД „Енергетика“ докладва относно разходите за контрол на своите дейности. Рисковият профил и разходите за контрол на дейностите по възлагане на обществени поръчки са в съответствие с изискванията.

Задачите, възложени във връзка със създаването на механизма от ГД „Енергетика“, няма да доведат до допълнителни проверки или промяна в съотношението на разходите за контрол.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

ГД „Енергетика“ прие преработена стратегия за борба с измамите (СБИ) през 2020 г. Тя се основава на стратегията на Комисията за борба с измамите и на специфична оценка на риска, извършвана вътрешно с цел определяне на областите, които са най-уязвими по отношение на измами, вече въведените проверки и действията, необходими за подобряване на капацитета на ГД „Енергетика“ за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами.

Приложимите за обществените поръчки договорни разпоредби гарантират, че одитите и проверките на място могат да се извършват от службите на Комисията, включително от OLAF, като се използват стандартните разпоредби, препоръчани от OLAF.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ¹²	от държави от ЕАСТ ¹³	от държави кандидатки ¹⁴	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
01	02 20 04 02	Многогод. д.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	[XX.YY.YY.YY]		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

¹² Многогод. = Многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = Едногодишни бюджетни кредити.

¹³ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

¹⁴ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	1	Единен пазар, иновации и цифрова сфера
--	---	--

ГД: „Енергетика“			Година 2022	Година 2023	Година 2024	Година 2025	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		ОБЩО
• Бюджетни кредити за оперативни разходи									
Бюджетен ред ¹⁵ 02 20 04 02	Поети задължения	(1a)							
	Плащания	(2a)							
Бюджетен ред	Поети задължения	(16)							
	Плащания	(26)							
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ¹⁶									
Бюджетен ред		(3)							
ОБЩО бюджетни кредити	Поети	=1a+16							

¹⁵ Съгласно официалната бюджетна номенклатура.

¹⁶ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

за ГД „Енергетика“	задължения	+3								
	Плащания	=2а+2б +3								

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)								
	Плащания	(5)								
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)								
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 1 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+ 6								
	Плащания	=5+ 6								

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една оперативна функция, повторете частта по-горе:

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	(4)								
	Плащания	(5)								
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		(6)								
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Поети задължения	=4+ 6								
	Плащания	=5+ 6								

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение V към вътрешните правила), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година N 2023	Година N+1 2024	Година N+2 2025	Година N+3 2026	Година N+4 2027		ОБЩО
ГД: „Енергетика“								
• Човешки ресурси		0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000
• Други административни разходи								
ОБЩО ГД „ЕНЕРГЕТИКА“	Бюджетни кредити	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети общо плащания)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942		4,710000
---	---	-------	-------	-------	-------	-------	--	-----------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година N ¹⁷	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО
--	--	---------------------------	---------------	---------------	---------------	---	------

¹⁷ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Пости задължения	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
	Плащания	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за пости задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ↓			Година N		Година N+1		Година N+2		Година N+3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО		
	РЕЗУЛТАТИ																		
	Вид ¹⁸	Среден разход	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Общ бр.
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ¹⁹ ...																			
- Резултат																			
- Резултат																			
- Резултат																			
Междинен сбор за конкретна цел № 1																			
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2...																			

¹⁸ Резултатите са продукти и услуги, които трябва да бъдат доставени (напр.: брой финансирани обмени на студенти, брой на построените километри пътища и др.).

¹⁹ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“

- Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 2																		
ОБЩО																		

3.2.3. *Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ²⁰ 2023	Година N+1 2024	Година N+2 2025	Година N+3 2026	Година N+4 2027			ОБЩО
--	-----------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	--------------------	--	--	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
Други административни разходи								
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000

Извън ФУНКЦИЯ 7²¹ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	0	0	0	0	0			
Други административни разходи	0	0	0	0	0			
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0	0	0	0	0			

ОБЩО	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710000
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	-----------------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

²⁰ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

²¹ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година N 2023	Година N+1 2024	Година N+2 2025	Година N+3 2026	Година N+4 2027		
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	6	6	6	6	6		
20 01 02 03 (Делегации)							
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)							
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ)²²							
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
XX 01 xx yy zz ²³	- в централата						
	- в делегациите						
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)							
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	6	6	6	6	6		

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпускани ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	Този безпрецедентен механизъм включва задачи по внимателен мониторинг — включително във връзка с функционирането на стоковите пазари и сигурността на доставките — които понастоящем не са част от функциите на Комисията. Поради степента на отговорност, свързана с тези задачи, и изключително отрицателните последици, които могат да възникнат от неправилното им изпълнение, е от първостепенно значение за репутацията на Комисията да не се допускат никакви рискове, които могат да подкопаят тяхното изпълнение. Във връзка с тези задачи ГД „Енергетика“ ще назначи шестима икономически анализатори с опит в областта на енергетиката и ще използва списъка на успешно издържалите конкурса за специалисти в областта на енергетиката
--	---

²² ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

²³ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	(EPSO/AD/401/22).
Външен персонал	не е приложимо

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Обяснете какво препрограмиране е необходимо, като посочите съответните бюджетни редове и суми. Моля, представете таблица в Excel, ако е необходимо голямо препрограмиране.

- налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- налага преразглеждане на МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ²⁴	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

²⁴ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
  - върху собствените ресурси
  - върху разните приходи
  - Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ²⁵					
			Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
Статия								

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

²⁵

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответни области на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

1.4.2. Конкретни цели

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Предложение за Регламент на Съвета за създаване на механизъм за корекция на пазара с цел защита на гражданите и икономиката от прекомерно високи цени
Съответни области на политиката

Област на политиката: Енергетика

Дейност: Създаване на механизъм за корекция на пазара

1.3. Предложението е във връзка с:

ново действие

ново действие след пилотен проект/подготвително действие²⁶

продължаване на съществуващо действие

сливане на едно или няколко действия в друго/ново действие

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Механизъм за корекция на пазара

Борсата за газ Title Transfer Facility (ТТФ) е виртуално място за ценообразуване в Нидерландия, което поради високата си ликвидност често служи като източник на референтни цени за европейския пазар на газ, като влияе върху договорите и операциите по хеджиране в целия ЕС. Въпреки това ТТФ е преди всичко физически газопроводен индекс за нагнетяване на газ в нидерландската мрежа, който служи главно като център за Северозападна Европа. Понастоящем ТТФ търгува с повечето търговски центрове в ЕС на много високи цени, което в голяма степен отразява недостига на доставки от Русия и инфраструктурните затруднения в региона.

Фактът, че ТТФ се използва за определянето на референтна цена и като основа за хеджиране на договорите за газ в различните центрове на ЕС, показва значението му за определянето на цената на природния газ в ЕС.

Като крайна мярка настоящото предложение за спешни мерки има за цел да се справи със случаите на прекомерни цени на природния газ, като определя максимална динамична цена, на която сделките с природен газ могат да се извършват на пазарите ТТФ за „месец напред“ при определени условия. Тази пределна цена ще бъде задействана, ако възникнат специфични пазарни събития, и ще изисква не само ежемесечен, но и постоянен мониторинг, за да се установи дали механизмът за корекция следва да бъде запазен, но и по-систематичен мониторинг, за да се гарантира, че няма неоправдано въздействие върху различни аспекти — от сигурността на доставките до непреднамерените смущения на пазара, които оказват отрицателно въздействие върху

²⁶

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

сигурността на доставките и потоците в рамките на ЕС, като в такъв случай механизмът за корекция трябва незабавно да бъде спрял.

1.4.2. *Конкретни цели*

Конкретна цел

Създаване на механизъм за корекция на пазара, за да се предотвратят прекомерните ценови равнища на TTF за „месец напред“, които не отразяват цените на ВПГ.

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Предложението ще допринесе за оптималното функциониране на пазара на най-ликвидни деривати в ЕС, като се избегне надценяването на затруднения при газоснабдяването чрез инфраструктурата в СЗЕ и неоснователното им въздействие върху цените на газа в целия ЕС.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Създаване на екип от експерти, следящи развитието на пазара, което може да доведе до задействане на механизма за корекция на пазара.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Като отчита измерението на енергийната криза и мащаба на нейните социални, икономически и финансови последици, Комисията счита за подходящо да действа чрез регламент, който има общ характер и се прилага пряко и незабавно. Това би довело до бърз, единен и обхващащ целия Съюз механизъм за сътрудничество.

Предложението ще изисква допълнителни ресурси за Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER). По специално, с него се определят нови задачи за ACER, свързани с мониторинга на пазарите на природен газ и подпомагане на Комисията, в следните области:

Задействане и по-късно спиране на механизма за корекция на пазара: като се има предвид високата политическа чувствителност и значителните последици от тези действия, към тях трябва да се подхожда изключително внимателно. Също така е необходим непрекъснат мониторинг на пазара, подсигурен от съответните резервни ресурси. Според оценките са изпълнението на тези функции са необходими две (2) ЕПРВ (1 анализатор на данни, 1 експерт в областта на природния газ). Важно е да се отбележи, че за да се спазят принципите на IOSCO за агенциите за докладване на цени (PRA) във връзка с оценяването/бенчмарка на цените на ВПП, това не трябва да бъдат лицата, които извършват оценяването/определянето на бенчмарка. В противен случай тази дейност не би била в съответствие с изискваните стандарти, което би подкопало доверието на пазара в оценяването/определянето на бенчмарка, а оттук и в идеята за тяхното изпълнение;

Наблюдение на газовите потоци в рамките на ЕС: това изисква значително по-подробни данни за газовите потоци в сравнение с наблюдаваните понастоящем от ACER; ще трябва да се събират нови данни чрез нови инструменти. Според оценките са изпълнението на тези функции са необходими две (2) ЕПРВ (1 анализатор на данни, 1 експерт в областта на природния газ), както и консултантски услуги относно инструмента за събиране и анализ на данни;

Подпомагане на Комисията, заедно с ЕЦБ и ЕОЦКП, във връзка със задачите по различните членове: Според оценките ще са необходими две (2) ЕПРВ във връзка с

потенциалната подкрепа за намаляване на търсенето, формиране на цените на газа извън ЕС и дългосрочни договори за доставка на природен газ.

1 от 6-те ЕПРВ следва да бъде на старша длъжност, за да може да координира и ръководи работата в тази област. Процесът на партньорска проверка на оценките на цените трябва да бъде налице, за да се гарантира, че процедурите и методологиите за ценообразуване в съответствие с принципите на IOSCO се прилагат правилно и последователно, както и за да се гарантира целостта и качеството на публикуваните цени.

- 1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Настоящото предложение следва да спомогне за ограничаване равнищата на фючърсите на ТТФ, като се преодолеят и сведат до минимум резките ценови скокове, като например тези, които се случиха през август 2022 г., като същевременно се запази привлекателността на ЕС за доставките на ВПГ.

- 1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Механизмът за корекция на пазара би представлявал безпрецедентна намеса в европейския либерализиран и интегриран пазар на газ и/или във финансовите пазари за стокови деривати. Поради неизвестното му въздействие е предвидена стриктна система от условия и предпоставки за безопасност, както и строги изисквания за мониторинг.

ACER има богат опит в събирането и обработката на пазарни данни в рамките на Регламент (ЕС) № 1227/2011 и Регламент за изпълнение (ЕС) № 1348/2014 на Комисията (REMIT).

- 1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти*

Необходимите бюджетни кредити, свързани с поисканите длъжности в ACER, ще бъдат финансирани от съществуващите програми на ГД „Енергетика“.

- 1.5.5. *Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*

Във връзка с тези нови задачи Комисията (ГД „Енергетика“) се нуждае от допълнителни човешки ресурси с експертен опит на високо равнище. Съгласно настоящата МФР обаче Комисията трябва да работи в условията на стабилно равнище на персонала, поради което преразпределението ще трябва да бъде постигнато в рамките на ГД и службите на Комисията, доколкото е възможно.

На ACER се възлагат и допълнителни задачи, а именно мониторинг на пазарите на природен газ и подпомагане на Комисията, поради което ACER ще се нуждае от допълнителни човешки ресурси.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

ограничен срок на действие

- Предложение/инициатива в сила от [ДД/ММ]2023 г., докато трае енергийната криза
- Финансово отражение от 2023 г. до 2027 г. за бюджетни кредити за поети задължения и за бюджетни кредити за плащания.

неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на управление²⁷

Пряко управление от Комисията чрез

- изпълнителни агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органи, посочени в членове 70 и 71;
- публичноправни органи
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

Забележки

Мониторинг, извършван от службите на Комисията, подкрепяни в някои технически аспекти от Европейската агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER).

²⁷ Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Задачите, изпълнявани пряко от ГД „Енергетика“, ще следват годишния цикъл на планиране и наблюдение, както той се прилага в Комисията, включително докладването на резултатите чрез годишния отчет за дейността на ГД „Енергетика“.

Задачите, изпълнявани от ACER, ще следват годишния цикъл на планиране и мониторинг, както той се прилага в агенцията, включително докладването на резултатите чрез консолидирания годишен отчет за дейността на ACER.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Комисията, подпомагана от ACER, отговаря за задействането и наблюдението на механизма за наблюдение на пазара, като тези задачи не могат да бъдат делегирани поради свързаното с тях равнище на отговорност.

По-рентабилно е новите задачи да се възложат на съществуваща агенция, която вече работи по подобни задачи. ГД „Енергетика“ е въвела стратегия за контрол за управление на отношенията си с ACER, която е част от рамката за вътрешен контрол на Комисията от 2017 г. ACER преразглежда и прие своя собствена рамка за вътрешен контрол през декември 2018 г.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Що се отнася до изпълнението на задачите, свързани със задействането и наблюдението на механизма, установените рискове са свързани с недостатъчния брой човешки ресурси и нивото на експертен опит, необходими за изпълнението на тези ключови задачи в Комисията.

Като специализиран орган ACER е в по-добра позиция да намира допълнителни експерти и да постига полезни синергии с наличните човешки ресурси.

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Задачите, възложени във връзка със създаването на механизма от ГД „Енергетика“, няма да доведат до допълнителни проверки или промяна в съотношението на разходите за контрол. Аналогично, не се очаква възлагането на допълнителни задачи в рамките на съществуващия мандат на ACER да доведе до специфични допълнителни проверки в ACER, поради което отношението на разходите за контрол към стойността на управляваните средства ще остане непроменено.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

В съответствие с подхода на Комисията ACER прилага принципите за борба с измамите, предвидени за децентрализираните агенции на ЕС. През март 2019 г. ACER прие нова стратегия за борба с измамите, с която се отменя Решение 13/2014 на Административния съвет на ACER. Новата стратегия, обхващаща период от три години, се основава на следните елементи: годишна оценка на риска, предотвратяване и управление на конфликти на интереси, вътрешни правила относно подаването на сигнали за нередности, политиката и процедурата за управление на чувствителни функции, както и мерки, свързани с етиката и почтеността.

Както Регламентът за ACER, така и приложимите за обществените поръчки договорни разпоредби гарантират, че одитите и проверките на място могат да се извършват от службите на Комисията, включително от OLAF, като се използват стандартните разпоредби, препоръчани от OLAF.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ²⁸	от държави от ЕАСТ ²⁹	от държави кандидатки ³⁰	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
01	02 10 06	Многогод.	ДА	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент

²⁸ Многогод. = Многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = Едногодишни бюджетни кредити.

²⁹ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

³⁰ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

	[XX.YY.YY.YY]		ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ
--	---------------	--	-------	-------	-------	-------

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	01	Единен пазар, иновации и цифрова сфера
--	-----------	--

ACER (Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия)			Година	Година	Година	Година	2027			ОБЩО
			2023 ³¹	2024	2025	2026				
Дял 1:	Поети задължения	(1)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
	Плащания	(2)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
Дял 2:	Поети задължения	(1a)								
	Плащания	(2a)								
Дял 3:	Поети задължения	(3a)								
	Плащания	(3б)								
ОБЩО бюджетни кредити за ACER	Поети задължения	=1+1a +3a	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
	Плащания	=2+2a +3б	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

³¹ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
ГД: <.....>									
☐ Човешки ресурси									
☐ Други административни разходи									
ОБЩО ГД <....>									
Бюджетни кредити									

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания) = Общо								

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година N ³²	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения								
	Плащания								

³² Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

3.2.2. Очаквано отражение върху бюджетните кредити [за органа]

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

Бюджетни кредити за поети задължения в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите			Година N		Година N+1		Година N+2		Година N+3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО			
	РЕЗУЛТАТИ																			
	Вид ³³	Среден разход	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Брой	Разходи	Общ бр.	Общо разходи
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ³⁴ ...																				
- Резултат																				
- Резултат																				
- Резултат																				
Междинен сбор за конкретна цел № 1																				
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2...																				
- Резултат																				
Междинен сбор за конкретна цел № 2																				

³³ Резултатите са продукти и услуги, които трябва да бъдат доставени (напр.: брой финансирани обмени на студенти, брой на построените километри пътища и др.).

³⁴ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...“

ОБЩО РАЗХОДИ																
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3. Очаквано отражение върху човешките ресурси на ACER

3.2.3.1. Резюме

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2023 ³⁵	Година 2024	Година 2025	Година 2026	2027			ОБЩО
--	------------------------------	----------------	----------------	----------------	------	--	--	------

Срочно наети служители (степенни AD)	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
Срочно наети служители (степенни AST)								
Договорно наети служители								
Командировани национални експерти								

ОБЩО	0,942	0,942	0,942	0,942	0,942			4,710
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--------------

Изисквания по отношение на персонала (ЕПРВ):

	Година 2023 ³⁶	Година 2024	Година 2025	Година 2026	2027			ОБЩО
--	------------------------------	----------------	----------------	----------------	------	--	--	------

Срочно наети служители (степенни AD)	6	6	6	6	6			6
Срочно наети служители (степенни AST)								
Договорно наети служители								
Командировани национални експерти								

³⁵ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

³⁶ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Моля, заменете буквата „N“ с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021 г.). Същото за следващите години.

ОБЩО	6	6	6	6	6			6
-------------	----------	----------	----------	----------	----------	--	--	----------

Да се посочи предвидената дата за назначаване и съответно да се промени сумата (ако назначаването стане през юли, под внимание се вземат само 50 % от средния разход), като се дадат допълнителни разяснения.

3.2.3.2. Очаквани нужди от човешки ресурси за отговарящата ГД

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в цели стойности (или най-много до един знак след десетичната запетая)

	Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
20 01 02 01 и 20 01 02 02 (Централа и представителства на Комисията)							
20 01 02 03 (Делегации)							
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)							
10 01 05 01 (Преки научни изследвания)							
○ Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ)³⁷							
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
Бюджетн и редове (да се посочат) ³⁸	- в централата ³⁹						
	- в делегациите						
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)							

³⁷ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

³⁸ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

³⁹ Основно за Европейските кохезионни фондове, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА).

10 01 05 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО							

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

Описание на изчисляването на разходите за единици в ЕПРВ следва да бъде включено в раздел 3 от приложение V.

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

- Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.
- Предложението/инициативата налага препрограмиране на съответната функция от многогодишната финансова рамка.

Обяснете какво препрограмиране е необходимо, като посочите съответните бюджетни редове и суми.

- Предложението/инициативата налага да се използва Инструментът за гъвкавост или да се преразгледа многогодишната финансова рамка.⁴⁰

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

- Предложението/инициативата не предвижда съфинансиране от трети страни.
- Предложението/инициативата предвижда съфинансиране съгласно следните прогнози:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	Общо
Да се посочи съфинансиращият орган						
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити						

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
  - върху собствените ресурси
  - върху разните приходи
  - моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова	Отражение на предложението/инициативата ⁴¹				
		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване

⁴⁰ Вж. членове 12 и 13 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021—2027.

⁴¹ Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

	година					продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
Статия								

За другите „целеви“ приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

--

Да се посочи методът за изчисляване на отражението върху приходите.